Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 74. — ŠTEV. 74. | NEW YORK, THURSDAY, MARCH 30, 1933. — ČETRTEK, 30. MARCA 1933 | VOLUME XLI. — LETNIK XLI.

KAKO NAMERAVA MUSSOLINI RAZKOSATI EVROPO

RAZKOSANJE CENTRALNE EVROPE NAJ BI SE ZAVRŠILO NA ŠKODO DVEH ČLANIC MALE ANTANTE

Madžarska naj bi dobila bivšo Transilvanijo, Avstrija pa "Kranjsko". — Hrvatska z glavnim mestom Zagrebom naj postane samostojna država. — Albaniji bi pripadli Črnagora in Hercegovina. — Po zatrdilu Mussolinija se bo Čehoslovaška sama zrušila. — MacDonald je baje z načrtom zadovoljen.

LONDON, Anglija, 29. marca. — Poročevalec newyorškega dnevnika "Sun" je izvedel baje iz zanesljivega vira, kakšen načrt je predložil italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini angleškemu ministrskemu predsednik Ramsayu MacDonaldu, ko ga je slednji prejšnji teden obiskal v Rimu.

Posvetovanje se je vršilo dne 18. in 19. marca v navzočnosti angleškega zunanjega ministra Sir Johna Simona in nekaterih visokih fašističnih uradnikov.

Ministrski predsednik Mussolini je tekom posvetovanja predložil MacDonaldu sledeči načrt:

— Nemčija naj dobi od Konitz do Marienwerder posebno pot skozi poljski koridor.

— Madžarska naj dobi nazaj skoro vse ozemlje, ki ga je morala prepustiti Romunski po svetovni vojni.

— Romunija in Jugoslavija naj vrneta Madžarski Banat.

— Avstrija naj dobi bivšo Kranjsko in naj ima prost dostop do reškega pristanišča. (Italija hoče dati Avstriji velik del slovenske zemlje, da v zameno lahko obdrži Južno Tirolsko).

— Hrvatska naj postane samostojna država z Zagrebom kot glavnim mestom.

— Albanija, ki naj bo tudi v bodoče pod italijanskim protektoratom, naj dobi bivšo Črnogoro in Hercegovino.

Jedro tega načrta je, Avstrijo in Madžarsko tako ojačiti, da bi jima ne bilo treba priti pod nemški vpliv.

Avstrija in Madžarska bi ustvarili ravnotežje v Centralni Evropi, in v tem slučaju bi Avstrija nikdar ne hrepenela po spojitvi z Nemčijo.

V sedanjih razmerah se lahko vsak hip pojavi na Dunaju državni prevrat, česar posledica bi bila združenje Nemčije in Avstrije.

Navzlic temu se pa iz zanesljivih virov poroča, da bi Hitler kaj takega ne dovolil, samo da obdrži prijateljstvo Italije.

Razkosanje Centralne Evrope po Mussolinijevem načrtu bi se završilo izključno le na stroške držav Male antante, to je Čehoslovaške, Jugoslavije in Romunske.

Poljska, ki je prijateljica Male antante in Francije, bi ne izgubila ničesar.

Jugoslavija, ki je vodilna silna na Balkanu ter obenem tudi država, ki zastavlja Italiji pot na Balkan, bi bila po Mussolinijevem načrtu tako zmanjšana in oslabljena, da bi ne mogla ničesar podvzeti.

Glede Čehoslovaške se je Mussolini baje takole izrazil:

— Zanjo se pa ni treba brigati. Naravni razvoji v Nemčiji bodo v teku desetih let Čehoslovaško popolnoma razbili.

— Severni del sedanje Čehoslovaške se bo pridružil Nemčiji, južni del Avstriji, vzhodni del — oziroma Slovaška — se bo pa pridružila Madžarski.

Za to ceno je Mussolini pripravljen sporazumeti se z Francijo in bo odobril MacDonaldov razorožitveni načrt, soglasno s katerim, naj šteje francoska kolonijalna armada dvestotisoč mož, italijanska kolonijalna armada pa samo petdeset tisoč.

Čuje se, da se bo Francija temu načrtu odločno uprla in se bo do zadnjega borila proti njemu.

Angleški ministrski predsednik MacDonald je baje v splošnem odobraval Mussolinijev načrt, ne vse se pa vkoliko ga je odobril.

Če drugega ne, je dobil MacDonald zagotovilo, da Mussolini ni popolnoma na Hitlerjevi strani.

To zagotovilo pa zaenkrat Angliji povsem zadostuje.

Naciji organizirajo bojkot proti Židom

ROOSEVELTOV PREDLOG SPREJET

Zakonski osnutek je bil nekoliko spremenjen, v bisvu je pa ostal isti. — Republikanska opozicija.

Washington, D. C., 29. marca. Brez poimenskega glasovanja je bila danes sprejeta v poslanski zbornici Rooseveltova predloga, ki določa, naj se uporabi dvesto tisoč mož pri pogozdovanju in raznih drugih gozdnih delih.

Demokratski voditelji so iz predloge nekaj odstavkov črtali, nekaj so jih pa dodali, toda v bistvu je ostala nespremenjena.

To je bil v sedanjem kongresu prvi slučaj, da so demokratje amendirali kak vladni predlog.

Malo je manjkalo, da ni imela republikanska opozicija uspeha. Tako je izgledalo, kot da hočejo republikanci odobriti predsednikov predlog, ne pa dovoliti denarja, da bi se predlog vdejstvil.

Republikanec Beedy iz Maine je skušal dokazati, da se ne sme denarja, ki je namenjen za javne gradnje, porabiti za pogozdovanje.

Nekateri demokratje so mu pritrjevali, in ni dosti manjkalo, da opozicija ni porazila predloge.

28.800 PENNYJEV ZA POLET IZ CALIFORNIJE V N. Y.

Los Angeles, Cal., 29. marca. — Mladi prodajalec časopisov Isaac Zinn je prištedil 28,800 pennyjev. S tem denarjem je prišel na United Airport in zahteval ticket do New Yorka in nazaj.

Miss Katherine Smith je začela šteti, ko je pa našteda do 2000, je bil aeroplan že pripravljen za odlet. Zinnu je dala ticket in štela naprej.

Zinn je pozneje povedal da je v ta namen štedil pennyje pet let. Po desetih dneh se bo vrnil iz New Yorka.

EINSTEIN JE ZADOVOLJEN V BELGIJI

Antwerpen, Belgija, 29. marca. Znani nemški učenjak, profesor Albert Einstein, bo ostal v Belgiji pet mesecev ali pa še dalje, če se razmere v Nemčiji ne bodo izpremenile in če Nemci ne bodo nehali preganjati Židov.

— Nemčijo smatram za deželo z bolno psihologijo — je rekel. — Tukaj bom ostal, dokler se razmere v moji domovini ne izpremene. Stanoval bom v bližini Ostende in nadaljeval delo, ki sva ga začela z dunajskim profesorjem Meyerjem.

FRANCIJA ŠE VEDNO NOČE PLAČATI

Plačilo bo odgodeno za toliko časa, da bodo končana sedaj vršeča se pogajanja z Washingtonom.

Pariz, Francija, 29. marca. — Poslanec Rene Richard je v zbornici zahteval, naj Francija plača Združenim državam vsoto 19 milijonov, ki je zapadla že 15. decembra.

Njegova zahteva je bila pa bob v steno. Francoska vlada bo plačilo zopet odgodila.

Zunanji minister Joseph Paul-Boncour se je pojavil danes pred zborničnim odborom ter rekel, da bo vlada razpravljala o tej kočljivi zadevi šele potem, ko bodo končana posvetovanja z Washingtonom, ki so sedaj v teku.

V zbornici se je nato vršilo glasovanje, pri katerem je dobila vlada večino.

Paul-Bancour je povedal članom finančnega odseka, da se bodo sedanja posvetovanja ugodno zaključila, da predsed. Roosevelt zelo simpatizira s Francijo ter da ji bo s prijateljsko gesto omogočil izboljšati gospodarski položaj.

ORGANIZATOR OBTOŽEN UMORA

Chicago, Ill., 29. marca. — R. O'Hara, organizator Motion Pictures Operators' Union, je bil obtožen umora po prvem redu. Prejšnji petek je ustrelil v glavnem stanu unije Freda Osera, "vstašega" člana Unije .O'Hara je bil pridržan brez jamščine.

BOLEZEN PREPREČILA POROKO ALFONSOVEGA SINA

Lausanne, Švica, 28. marca. — Vse je bilo že pripravljeno za poroko najstarejšega sina bivšega španskega kralja Alfonza in havanske lepotice Edelmire San Pero, ko je prine nenadoma zbolel.

Vsi otroci bivšega španskega kralja so podvrženi hemofiliji. Ta bolezen obstoji iz neke vrste krvavitve. Ako se človek, ki ima to bolezen, količkaj rani, mu zlepa ni mogoče ustaviti krvi.

Zdravniki pravijo, da bo moral ostati prine najmanj par tednov v postelji.

Bivši kralj Alfonzo je proti tej zvezi, toda princ se ne briga za ugovore svojega očeta.

Pred par dnevi je dobil od dekana madridske katedrale vse potrebne dokumente za ženitev.

PREDSEDNIK IN IZVOZ OROŽJA

Republikanci so odločno proti, češ, da pomenja to pristop Amerike k Ligi narodov.

Washington, D. C., 29. marca. Zbornični obor za zunanje zadeve je danes odločil s petnajstimi proti šestim glasovom, da ima predsednik Roosevelt pravico prepovedati izvoz orožja.

Republikanci so temu odločno nasprotovali, češ, da je taka odredba jasno znamenje, da se približuje Amerika Ligi narodov.

McReynolds, demokrat iz Tennessee, ki je predsednik odseka, je rekel, da bo že prihodnji teden zahteval, naj zborniea sprejme predlogo. Reynolds je zelo optimističen in pravi, da bo predloga v zbornici brez dvoma sprejeta. Nekateri izvedenci domnevajo, da predloga ni v soglasju z ustavo, kajti, če bi bila sprejeta, bi imel predsednik pravico brez dovoljenja kongresa zaplesti deželo v vojno.

ANGLEŠKI POSLANIK NI DOSTI OPRAVIL

Sovjetski komisar za zunanje zadeve ni dovolil angleškemu poslaniku, da bi dal duška svojemu ogorčenju.

Moskva, Sovjetska Unija, 29. marca. — Danes se je pojavil v uradu Maksima Litvinova, sovjetskega komisarja za zunanje zadeve, angleški poslanik Sir Esmond Ovey, da bi obvestil sovjetsko vlado o korakih, katere namerava napraviti angleška vlada, če bodo štirje angleški državljani, ki so obtoženi sabotaže, procesirani pred sovjetskim sodiščem.

Aretirani Angleži so uslužbenci neke angleške družbe ter so obdolženi, da so pokvarili veliko množino materijala, ki je bil namenjen za ruske elektrarne.

Litvinov pa ni pustil poslaniku do konca govoriti. Rekel mu je, da je sklep sovjetskih oblasti neomajen in da se Rusija ne bo ustrašila nobene angleške grožnje.

— Surov diplomatski pritisk — je dostavil Litvinov — bi se mogoče obnesel v Mehiki, nikakor pa ne v Uniji socijalističnih sovjetskih republik.

(Sir Esmond Ovey je bil svoječasno angleški poslanik v Mehiki).

Ovey je po tem pogovoru odšel z dolgim nosom.

MEHIŠKI RADIKALCI PROTI DANIELSU

Mexico City, Mehika, 29. marca. — Policijski načelnik Guillermo Palma je dal danes s kordonom žandarmerije zastražiti ameriško poslaništvo. Ko se je prejšnji teden izvedelo, da je bil imenovan za ameriškega poslanika v Mehiki Josephus Daniels, so vprizorili radikalci pred poslaništvom veliko demonstracijo.

BOJKOT SE BO ZAČEL V SOBOTO IN BO TRAJAL NEDOLOČEN ČAS

BERLIN, Nemčija, 29. marca. — Naciji (tako se nakratko imenujejo pristaši nemške narodno-socijalistične stranke) organizirajo splošen bojkot proti nemškim Židom. Hitlerjeva vlada vse to mirno gleda, in kakor kaže, ne bo posegla vmes. Po vsej deželi se snujejo politične skupine, kojih cilj je popolnoma ohromiti židovsko trgovsko življenje.

Nemški Židje se nahajajo v veliki zagati. Zunanji svet se je sicer zavzel zanje, toda ti izrazi simpatije jim bodo bolj škodovali nego koristili. Nemški Židje se ne pritožujejo več nad svojo usodo, vedoč, da bi to njihov položaj še poslabšalo.

Nemški narodni socijalisti so sestavili sledeči načrt:

— Po vseh delih Nemčije se morajo ustanoviti posebni akcijski odbori, ki bodo skrbeli, da se uspešno izvede bojkot židovskih trgovin, židovskega blaga ter židovskih zdravnikov in odvetnikov. Zavedni Nemci ne smejo imeti z Židi nobenega opravka.

Predsednik centralnega bojkotnega odbora je Julius Steicher.

Akcijski odbori naj natančno zasledujejo časopisje. Časopisi, ki so v tem boju spoznani kot "mlačin", naj nimajo vstopa v dom zavednega Nemca. Noben nemški trgovec naj ne oglašuje v njih. Taki časopisi so pisani za židovske rojake ne pa za nemški narod.

Nemškim delavcem je treba pojasniti, da je bojkot zaščitna odredba v prilog nemškemu delavstvu.

— Kampanja proti Židom se bo začela ob desetih opoldne in se bo tako dolgo nadaljevala, dokler je ne prekliče vodstvo narodno-socijalistične stranke.

— Ker tvorijo Židje samo en odstotek nemškega prebivalstva, je treba poskrbeti, da bodo v vseh poklicih, šolah itd., zastopani v istem razmerju. Na vsakih sto nemških dijakov naj pride samo en židovski dijak, na sto nemških advokatov samo en židovski advokat, itd.

Nemci, ki imajo zveze z inozemstvom, so naprošeni, naj pismeno, brzojavno ali telefonsko obveste svoje inozemske sorodnike oziroma prijatelje, da vlada v Nemčiji mir in da je bojkot le zaščitna odredba.

— Akcijski odbori morajo skrbeti, da se bo bojkot izvajal z najstrožjo disciplino in da ne bo noben Žid telesno napaden.

Listi prinašajo sledeče cirkularne naredbe državnega ministra Göringa, ki daje značilne obeležje novemu duhu, ki je zavladal v Nemčiji:

"Vedno številnejši postajajo slučaji, da uradniki, med njimi tudi člani "Schutzpolicije", smatrajo za svojo dolžnost, da pri meni vlagajo pritožbe ali prijave proti svojim predstojnikom. Tako obnašanje je za uradništvo nemogoče in ga jaz na noben način ne bom toleriral. V današnjih težavnih časih se more uradnik odlikovati po železni disciplini in po povečani službeni aktivnosti ter zato ne sme misliti, da ima nalogo, svojega predstojnika kritizirati in spodkopavati njegovo avtoriteto. Posebno od onih uradnikov, ki se prištevajo k onim krogom, ki stojijo za vlado drž. kanelerja Adolfa Hitlerja, zahtavam z vso brezobzirnostjo, da si to moje posvarilo vzamejo prav posebno k srcu in nato ostalemu uradništvu dajejo vzgled zvestobe v službi, pridnosti in trdne discipline. Članstvo pri nacijonalnih političnih strankah ne daje nobenih večjih pravic, pač pa večje dolžnosti. Kdor poveljem svojih, od mene postavljenih ali od mene na njihovih mestih puščenih predstavnikov ne bo brezizjemno in v vsakem slučaju ubogal ali proti njim pošiljal ovadbe, ga bom smatral, da je odpovedal pokorščino meni samemu ter bom s takim temu primerno obračunal".

SVARILO AVSTRIJSKIH FAŠISTOV

Avstrijski fašisti so opozorili Dollfussa, da se igra z glavo ter da postavlja svoje življenje na kocko.

Dunaj, Avstrija, 29. marca. — Avstrijski narodni socijalisti so danes objavili v svojem glasilu svarilo na ves svet, da bodoči fašistični režim v Avstriji ne odobril nobene pogodbe, katero bo podpisal sedanji diktator, zvezni kaneler Dollfuss.

Časopis je bil kmalu zatem konfisciran.

V članku, ki je naslovljen na Dollfussovo ministrstvo, pravijo fašisti:

— Vi se ne igrate le z zadnjimi pomožnimi viri našega naroda, ampak se igrate tudo s svojimi glavami in postavljate svoje življenje na kocko.

— Vlada nikakor nima pravice nalagati avstrijskemu prebivalstvu ogromnih davščin v namenu, da bo zamogla Kredit Anstalt in druge falirane banke zadostiti svojim inozemskim obveznostim.

Predno je bil časopis, ki je vseboval te ostre besede, konfisciran, ga je bilo že na tisoč iztisov razprodanega.

FORDOVE TOVARNE V ANGLIJI ZOPET OBRATUJEJO

Dagenham, Anglija, 29. marca. Delavci so z veseljem pozdravili vest, da je štrajk v Fordovih tovarnah končan in da se bo jutri obnovilo obratovanje.

Poravnava je bila dosežena na konferenci, na kateri je družbo zastopal Sir Percival Perry, delavstvo pa posebna delegacija, v kateri ni bilo nobenega unijskega uradnika. To je bil pogoj družbe.

Soglasno z novo pogodbo se bo delalo pet dni na teden. Izučeni delavci bodo dobivali na uro 27 pence (približno 39 centov), neizvežbani pa od 18 do 21 pence.

Vsega skupaj je štrajkalo sedem tisoč delavcev.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

POTUJOČA ARMADA

Izza sklenitve miru se morajo baviti Združene države s zelo težavnim socijalnim problemom. Pa ne samo Združenim državam, temveč tudi raznim drugim deželam povzroča ta problem precej upravičenih skrbi.

V tem slučaju gre za brezposelno mladino.

Mladih ljudi, ki nimajo pravega doma, se loteva želja po potovanju. V mestih jim ni več obstanka. Z doma, če ga slučajno imajo, enostavno pobegnejo ter se odpravijo brez vsakega cilja v širni svet.

Tako so svoječasno potovali po Evropi rokodelski pomočniki in iskali dela.

Ameriški mladini pa ni toliko za delo kot za razburljive doživljaje ter za pustolovsko in brezskrbno življenje.

Ti usmiljenja vredni popotniki so le redkokdaj siti, pa se vsak dan sproti tolažijo, da bo jutrišnji dan boljši nego je bil današnji, in čim dalje gredo, temdalje se jim odpira pot.

Sedaj potuje po Ameriki na stotisoče mladih ljudi. Pozimi so se mudili po južnih gorkejših državah, sedaj se pa že po severnih pojavljajo v vedno večjem številu. Tabore na prostem, in ker so usmiljeni ljudje dandanašnji precej redko sejani, se mladi potepuhi ne morejo vselej preživljati z milodari, vsled česar se večkrat zgodi, da začno ogrožati javno varnost.

Tej naraščajoči generaciji tiči želja po pustolovštvih v krvi. Po deželi se klateči mladi ljudje imajo pravico do življenja, nimajo pa prilike, da bi se s poštenim delom preživeli. Vsledtega jim preti nevarnost, da se bodo v moralnem pogledu popolnoma pokvarili.

Zvezni senat je pred kratkim dovolil dvaindvajset milijonov dolarjev za vzdrževanje vežbališč (citizens' training camps), ki naj bi nudila vse leto zavetišče po deželi se klateči mladini.

Po uradni cenitvah znaša število teh mladih fantov dvestotisoč, v resnici pa utegne biti znatno večje.

S senatno predlogo ni zaenkrat nič, kajti poslanska zbornica 72. kongresa ni glasovala o nji, predno se je kongres odgodil.

Vprašanje je tudi, če bi se dalo na ta način rešiti težavni problem.

Razne zvezne, državne in občinske oblasti pomagajo, kolikor jim je pač mogoče in preskrbujejo članom te potujoče armade delo, toda v zares konstruktivnem pogledu je bore malo storjenega.

V upanju, da bo depresije kmalu konec, posvečajo oblastva vso svojo pažnjo sedanjosti, dočim jim bodočnost napol izkvarjene mladine ni dosti mar.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	$ 3.50	Lir 100	$ 5.85
Din 300	$ 5.—	Lir 200	$11.35
Din 400	$ 6.55	Lir 300	$16.50
Din 500	$ 8.—	Lir 400	$22.—
Din 1000	$15.50	Lir 500	$27.50
Din 5000	$76.—	Lir 1000	$54.—

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $5.00	morate poslati		$ 5.75
" " $10.00	"	"	$10.85
" " $15.00	"	"	$16.—
" " $20.00	"	"	$21.—
" " $40.00	"	"	$41.25
" " $80.00	"	"	$81.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino $1.—

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

New York, N. Y.

Ne vem, kako bi imenoval prireditev zadnje nedelje v slovenski cerkveni dvorani. Pustna brez plesa ni mogla biti, postna z najboljšimi klobasami te sezone pa tudi ne. Vesela pa tako, da že dolgo ne tega, čeprav je bilo manj udeležbe kot navadno in gotovo manj kot bi vsak zaveden rojak moral pričakovati.

Na zabavi, ki je bila res zabava, čeprav malce drugačna kot jo je baje naš Zgaga napovedoval, je bilo šest glavnih stvari, katere moramo meniti, ker stopajo v ospredje kot šest resnic.

1. Kolo sreče, ki se je vrtilo tako, da je prineslo največ tistemu, ki je najbolj potreben, to se pravi tisti — slovenski cerkvi svetega Cirila.

2. Ajzenpon, ogromna železniška naprava s tračnicami, nevarnimi ovinki, lokomotivo in vagoni.

3. Srce, ne krvavo, temveč iz materijala, ki je najbolj potreben, da imamo ljudje krvavo. Tako velikega srca še nisem videl v svojem življenju, pa tudi tako lepega ne in ne tako zapečenega. Zahvala zanj gre našemu peku g. Gracerju, ki je res pokazal, da je mojster v svojem poklicu. Veselje pa smo imeli vsi, celo tisti, ki smo žalostni gledali, kako se je ojstri nož presunljivo zapičil v srce in delil velike kose srečnim prijateljem g. Kovača.

4. Slovensko pevko v narodni noši. Mrs. Mary Garcer smo najbrže vsi prvič slišali nastopiti na odru. Njena posebnost je lep, izreden nizek alt, katerega smo vsi poslušali z velikim zanimanjem. Požrtvovolna rojakinja je žela takoj po prvem nastopu buren aplavz. Upajmo, da nastopi zopet.

5. Br. Akurzius. Kakor da bi se vsa prireditev vrtila okoli njega, se ta zaslužni mož kar popisati ne da. Vse kakovosti so združene v njem in vse je treba vpoštevati. Z nastopom kot pevec ni nič zaostajal za Mrs. Gracer, ko sta pela duet. Kot agitator je menda neprekosljiv s svojo zgovornostjo, obenem pa je veren, gospodarski in ima še druge take dobre lastnosti, katere mu stan preči-suje.

6. Zadnje in najbolj pohvale vredno pa je društvo "Slovenka". Tamburaši so po reorganiziranju prvič nastopili. So sama dekleta, že razvite in razvijajoče se krasotice, z eno samo izjemo (berdo z g. Oveo). Predstavil jih je naš gospod župnik Podgoršek, ki je v izbranih besedah ocenil lepo delo, ki ga g. Gerjovič kot učitelj vrši z zborom "Slovenko", kakor tudi s sličnim slovenskim zborom v Brooklynu. Zbor je nastopil trikart — pač lepa dosega za novinke po tako kratkem učenju. Vse navzoče je s tem uspehom zbor zelo razveselil. Posebne nastope je g. Gerjavič podal še z izbranimi in bolj izvežbanimi tamburaši. Učitelju in učenkam naše iskrene čestitke.

• Kot posebost te prireditve bi moral omeniti še klobase. Toda klobase niso točka, temveč meso v oblicah, ki se jim pravi črева. Nekoč je nekdo lupil klobase, češ, da mu ni za vitamine v črevih, toda pri tej priliki se je pojedlo kar vse. Kot sem dejal, tako dobrih klobas na letošnjih prireditvah še nismo imeli. Kdo je mojster in kje se nahaja?

Sicer pa moram nehati, ker v dopisih ni varno klepetati o klobasah. Torej — Pika.

Coverdale, Pa.

Pratika in koledar nam kažeta, da smo že nekaj dni v pomladi. Narava pa se zato ne zmeni, še manj pa vreme, ker nas hoče po sili odeti v sneženo odejo.

Posebno ta mesec sušec rogovili tako, da res izgleda, kot da smo nekje na severu v Alaski. Vendar upamo, da ne bo več dolgo, ko bo zacvetela ameriška narodna cvetka — regrat.

O delu bi kaj pisal, pa ne vem kako, ker ne maram hvaliti, ne grajati. Italijan bi rekel: ehe dolce, far niente, — sladko brezdelje!

Dva dni v tednu je več ko nič, pa vendar manj ko dosti pri tej plači, ki jo imamo.

Čitamo, da se predsednik Ameriške Delavske Federacije, papa Green nekaj ščepiri in nasprotuje Rooseveltovemu načrtu, po kojem bi se uposlilo 250,000 brezposelnih delavcev pri zveznih in državnih delih za plačo en dolar na dan s prosto hrano, obleko, stanovanjem in zdravniško oskrbo.

Green pravi, da bo to sramotno ponižanje delavčevega standarda v Ameriki in diši po prisilni delavnici, kjer je delavec oropan osebne svobode.

Trdi da, bo pogubno upnvalo na plačilno lestvo organiziranega delavstva, če se sprejme ta sramotni dolar na dan.

V koliko bo ta nameravani "dolar na dan" pobil naš življenjski standard, poglejmo samo to-le malo, pa resnično sliko:

Premogovnik štv. 8 Pittsburgh Term. Coal Corp. je v pretečenem letu 1932 obratoval 181 dni. Uposlenih premogarjev je okrog 900. Organizirani smo v 5. distr. U. M. W. of A. Brez doklad plačamo rednega unijskega asesmenta $1.50 mesečno. Poleg tega plačamo: dva tehničarja, zdravnika, kovača, streljivo, jamsko svetilko, potrebno orodje ter izredno doklado od 10c do enega dolarja mesečno.

Premogar M. ni izostal od dela nobenega izmed 181 dni, ko je rov obratoval. V tem času je naložil 436 jamskih vozičkov premoga. Ta premog je tehtal — ko so že odbili določeno težo za morebitno kamenje med premogom — skupaj 1412 ton.

Za premog so mu plačali po unijski lestvi, ki sta bili lansko leto v veljavi dve. Za 757 ton so mu plačali po 50c tono, kar znese $302.80. Za drugih 655 ton so mu pa plačali po 36c tono, kar znese $235.80.

Skupni kosmati zaslužek premogarja M. je torej bil v celem letu $538.60. Od te vsote je bilo treba plačati za vse že zgoraj omenjene postavke, ter še, ker ima družino, stanarino v kompanijski hiši po $12.00 mesečno.

V dvanajstih mesecih to znese $144.00. Odračunajte to od zaslužene vsote, ter samo rednega unijskega asesmenta $18.00, se pokaže sijajni letni zaslužek $376.60, ki pa je še vedno kosmat!

Iz tega zaslužka plačaj hrano, obleko, podporna društva, ali pa daruj raznim collectorjem za "wellfare", katerih kar mrgoli po deželi in si drug drugemu podajejo kljuko pri vratih!

Ta slika in račun je vzet iz pretežnega števila tukajšnjih premogarjev in ne mislite, da je to zaslužek najslabšega delavca v premogorovu.

Pičlo je število onih, ki so v celem letu nekaj več zaslužili. Veliko je pa število tistih, kojih zaslužek ni niti te vsote dosegel.

Green tega ne vidi, ko poje o standardu. On tudi ne vidi tisočev mož, ki so prejšnja leta redno mesečno plačevali prispevke v unijske blagajne, od katerih se tudi Green in njegov štab vzdržuje.

Tisoče teh mož se dandanes potika že mesece in leta po raznih brlogih, prezebajoči in lačni v krušnih vrstah.

Ali veliki delavski predsednik misli, da se s tem vzdržuje morala in standard ameriških delavcev?

Ni se pa Green pobrigal za one tisoče delavcev, katere so stroji izpodrinili od dela in katere še bodo, da bi jim pomagal dobiti zatočišče drugod in kruha za pošteno življenje.

On tega ni in ne bo storil.

Namesto, da bi se zavzel in podžigal misel, da zvezna vlada prevzame glavne obrate iz rok privatnega kapitala, ki se je v objestni požrešnosti tako preobžrl, da mu zastaja sapa, — pa nasprotuje vsemu, kar bi po zveznem obratu ali nadzorstvu dišalo!

Gotovo bi Green šel Rooseveltu bolj na roko, če bi mu zaukazal vse brezposelne postreliti!

S tem bi se menda najprej iznebili brezposelnosti, ter puntarjev in boljševikov in ohranili Greenovo vlado ter standard ameriških delavcev! — — —

Drugih posebnosti za danes nimam pisati.

Kako bomo tu pri nas pokopali "suho kost" prohibicije, bom pa prihodnjič poročal.

Pozdravljam Svasnika in Udveča ter želim, da se še kaj oglasita v listu. Mislil sem že, da se tu pri nas v Pa. dobe tako nerodne ceste z neprodirnim grmovjem in plotovi kar sredi ceste. Pa kot Udově poroča jih imajo tam tudi približno našim podobne, če imajo grabne in telefonske drogove kar po sredi ceste. Tu pri nas se primeri, da včasi kaka hiša znori in zleti naravnost pred vozeči avto na sredo ceste, potem se je pa ogni, če moreš!

Zelo nesramni so tudi tukajšnji mostovi, ki se pogosto umaknejo precej vstran, tam pa puste prazen nepokrit graben, v kojega, hočeš nočeš, zdrkne avto!

Pozdrav čitateljem in naročnikom G. N.

M. Rupnik.

Chicago, Ill.

Cenjeni urednik Glas Naroda! Prišla je spomlad, pa ne zelena, kakor poje tista pesem, ampak bela. Snežena in ledena burja je brila 21. marca tako, da se samo pri gorki peči tiščimo in grejemo ter dobre čase pričakujemo.

Tukaj se vse pripravlja za 7. april, ko bo konec prohibicije. Pivovarne delajo noč in dan, da bodo zadostile naročilom za vse hotele in restavrante. Opolnoči 6. aprila se bo tako začelo, kakor se novega leta pričakuje.

Tukajšnji dobrodelni klub Jugoslovanska Žena priredi lepo igro "Dekla božja", ki je ravno pripravna za postni čas. Kolikor je meni znano, ni bila še igrana tukaj v Chicagu. Igra je v štirih dejanjih in so vse vloge v dobrih rokah.

Med dejanji deklamira Miss Mary Vavpotič "O slovenska zemlja", mali Frankie Pieman pa igra na harmoniko.

Igra je jako lepa in poučna.

Vabim vse rojake, da se je udeleže v obilem številu.

Igra se vrši 2. aprila ob pol 8. zvečer v Šolski dvorani na Lincoln in 22. Street, ali po novem Čermak Road. 22. cesto so prekrstili v spomin po našem pokojnem županu Čermaku.

Tako je prav, ker največ Slovencev in sploh Slovanov živi okoli 22. ceste.

Torej nasvidenje 2. aprila ob pol osmih zvečer.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Frances Lukanich.

IZ CERKVE IZKLJUČEN DOSTOJANSTVENIK

Iz Madrida poročajo, da je cerkev izključila dekana granadske katedrale Lopeza-Doriog in sicer zato, ker je v španski ustavodajni skupščini glasoval za predlog o ločitvi braka in za zakon, ki odreja novo razmerje med cerkvijo in državo.

Iz Slovenije.

Brusač — izumitelj.

Mariborski brusač Jurij Cimerman je brihtna glava, dasi je samouk. Lani je izumil ključavnico, na katero je dobil patent. Je tako umetno sestavljena, da je ni mogoče odpreti z nobenim zasilnim ključem ali vitrihom. Letos pa je sestavil neko novo streljivo za polnjenje nabojev. Strel s to tvarino na povzroča skoro nobenega poka, niti dima in svetlobnega žarka.

Grozna nesreča

se je dogodila v Trnovski vasi pri Sv. Urbanu. Pri posestniku Janezu Čehu je uslužbena 18-letna Marija Preložnik kot dekla. Ko je bila proti večeru že gotova s svojim delom, je še hotela obrisati prah na steni, kjer je visela nabita puška. Ko je snemala puško s klina v prepričanju, da je prazna, je v nagliici prijela za petelina in puško snela, da jo obriše. Po nerodnosti pa je obrnila orožje proti sebi in pri tem nehote pritisnila z roko na petelina. V istem hipu se je puška sprožila in ves izstrelek se je Preložnikovi zaril v trebuh. Obležala je v mlaki krvi smrtnonevarno ranjena.

Ker je udaril staro mater.

Na zatožni klopi je sedel pred malim senatom Franc Hodžar iz Lahone pri Ptuju ter se zagovarjal radi grdega ravnanja s svojo staro materjo. Obtožnica mu očita, da je staro mater dne 14. novembra lanskega leta dvakrat vrgel na tla ter jo ležečo večkrat udaril z ušesom krampa po desnem ramenu in podlakti. Udarec je ženici roko trajno pohabil. Obtoženec je bil obsojen na eno leto zapora, pogojno pet let.

Tudi pri zaušnicah previdnost!

Pred okr. sodiščem v Mariboru je prišel oče radi zaušnice, ki jo je dal rodnemu sinku. Zagovarjal se je pred sodnikom-pojedincem delavec Anton Felser iz Štrihovca. Državni pravdnik ga je zgrabil z obtožnico, v kateri mu očita, da je prekoračil pravico kaznovanja svojega otroka, ker ga je udaril po ušesu z roko s tako silo, da mu je počil bobnjič. Mali 10-letni Stanko je izmaknil svojemu očetu kovača, s katerim si je oskrbel zalogo raznih sladkarij. Ko je oče za to doznal, je doletela sinka kazen, ki pa je bila v prvi očetovi jezi prehuda. Pod silo zaušnice je počil bobnjič v levem ušesu in sinka so morali zdraviti celo v inozemstvu, da se mu je vrnil sluh.

Oče je sprejel za to zaušnico 14 dni strogega zapora, pogojno za dobo enega leta.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev **brez vsake izjave,** v kako svrho je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. **Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev,** naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljatvijo.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. ..... is sent by me for the purpose of _____

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country.

I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

_____ (Purchaser's Signature)

_____ (Date)

Velikonočni prazniki so na pragu, toda še vedno je čas, da razveselite svoje v domovini s kakim denarnim darilom.

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK N. Y.

Peter Zgaga

VSE JE USOJENO IN ODMERJENO.

Ne, zaenkrat še nisem postal popolni fatalist, in moja vera v kizmet še ni neomajna.

Navzlic temu pa bolj in bolj prihajam do zaključka, da je vse, kar se človeku pripeti, že vnaprej določeno ter da mu je natančno odmerjena mera sladkosti in britkosti, ki jih bo užil na tem svetu.

Leta 1911 je bila nekega pomladnega jutra kratka minuta odločilna za vse moje življenje.

V Beogradu sem bil potrjen in vpisan, in naročeno mi je bilo, naj bom točno ob sedmih na postaji, da dobim vlak, ki me bo odvedel v Carigrad, odkoder me bodo pa poslali proti Mezopotamiji, kjer so gradili Nemci železnico, da dajo duška svojemu "drangu nach osten".

Prejšnji večer smo se poslavljali v Dunavski ulici, in noč je bila tako lepa in čarobna, da sem proti jutru od samih sladkosti na klopi zadremal.

Solnce je moralo precej dolgo dregati vame, predno me je zbudilo.

Kolikor so me noge nesle sem tekel na postajo in dospel tja — za minuto prepozno. Vlak je bil že oddrdral proti Jugu.

Tedaj nisem vedel, danes bi pa skoro prisegel, da mi ni bilo usojeno, pasti par let pozneje tik pred Bagdadom v angleško ujetništvo.

Usoda mi je prisodila vso bolj imenitno in vso bolj žalostno vlogo.

— Kolono boš pisal v daljnem New Yorku in Marjance boš dražil — se je glasilo usodno povelje.

Udal sem se brezpogojno, kajti proti usodi, je po mojem skromnem mnenju vsak boj in vsak upor nemogoč.

V dolgih dvajsetih letih sem samo dvakrat ritnil in skušal izpreči, pa je imela usoda premočne vajeti in preostre ostroge.

Obakrat sem podlegel, in danes sem kakor staro kljuse, ki ga je že zdavnaj minilo veselje skakati preko ojnic, ki hodi zastrtih ali pa odprtih oči — mirno in umerjeno svojo pot; stvor, ki ga pohvala prav nič ne navduši in si zmerjanja prav nič k srcu ne žene.

Kako dolgo še?

Bojim se, da še precej dolgo. Kajti, kot sem že omenil, ne verujem samo v usojenost, pač pa tudi v odmerjenost.

Kolikor sem se dosedaj prepričal, mi je bilo — z izjemo denarja — odmerjenih vseh dobrot v precejšnji meri. (Denarja ne smatram in nisem nikoli smatral za dobroto, iz enostavnega vzroka, ker ga nisem in ga ne bom nikoli imel).

Največja dobrina je zdravje.

Z veliko vevnico so mi ga namerili, hvala Bogu.

Nikar se ne ustraši, draga Marjanca, ker vem, da se bojiš dohtarjev in špitalov — če ti povem, da sem bil rezan, samo enkrat rezan — in sicer na vratu.

Rana je zaceljena, edinole šrumf se pozna.

Druga dobrina na tem svetu je poleg dobre jedi — dobra in zdrava pijača.

Precejšnja množina mi je bila odmerjena, toda žal, da jaz ne vem in nihče ne ve, koliko.

Poznam ljudi, ki pravijo s tridesetim letom, da so že popili svoj delež. Žive še do šestdesetega ali sedemdesetega leta, toda ne pokusijo ne vina, ne piva, ne žganja. Preveč so hiteli in prehitro izpili svoj del.

Poznam pa tudi take, ki so prepozno začeli in jih je prej smrt pobrala, predno so použili, kar jim je bilo odmerjeno.

Najlepša smrt je, če zna človek tako previdno razdeliti, da na smrtni postelji zvrne zadnji kozarec in z zadnjim kozarcem izprazni odmerjeno mu mero.

In še ena dobrina je, zaradi katere se izplača živeti.

Ljubezen se ji pravi.

Tudi o nji bi vedeli marsikaj neizmerno lepega povedati, pa je, žal, kolone že konec.

SFORZA O ITALIJI IN JUGOSLAVIJI

Pred kratkim je izšla v Berlinu zanimiva knjiga političnih esejev, ki se bavijo z raznimi sodobnimi evropskimi problemi. Avtor knjige, ki nosi naslov "Sovražni bratje", je znani italijanski politik grof Carlo Sforza.

Predno je zavladal v Italiji fašizem, je grof Sforza igral v italijanski politiki odlično vlogo. Že v mladih letih se je posvetil diplomatski službi in je zavzemal razna važna mesta. Med vojno je bil več časa poblaščenec Italije pri takratni srbski vladi na Krfu, kjer je živel zlasti s Pašićem v dobrih stikih. Po vojni je bil kot Sonninov naslednik italijanski zunanji minister, nato pa poslanik v Parizu, dokler ni v Italiji prevzel vlado Mussolini. Kot načelen nasprotnik fašizma je podal ostavovko na svoje mesto, dasi ga je Mussolini vabil, da obdrži diplomatsko zastopstvo Italije tudi pod novim režimom. Sedaj živi Sforza v prostovoljnem eksilu v Franciji in se posveča politični literaturi. Njegove publikacije so v mednarodnem političnem svetu zelo uvaževane. Odlikuje jih globoko znanje, pridobljeno v resnih študijah in bogatih izkušnjah dolgoletnega aktivnega udejstvovanja na polju zunanje politike. Iz vseh njegovih knjig se razodeva, da je avtor odkrit pristaš mirovne politike in sporazuma med narodi. Zato tudi neizprosno odklanja politiko italijanskega fašizma.

Posebno poglavje v svoji novi knjigi posveča Sforza razmerju med Italijo in Jugoslavijo. Da obravnava to vprašanje s stališča italijanskega državnika, je razumljivo samo po sebi, vendar so Sforzova izvajanja tudi za nas prav zanimiva in vredna pozornosti, že zato, ker je on sam skoro v vseh važnih zadevah osebno sodeloval in so mu znane vse historične podrobnosti.

Sforza poda najprej predzgodovino italijanskega vstopa v svetovno vojno. Kakor zatrjuje, je bilo takrat za Italijo razrušenje Avstrije prvi in glavni vojni cilj. V razmerju z Avstrijo ni imela Italija druge pot, morala je biti ali njen sovražnik, ali pa zaveznik. — Druga alternativa je bila svoj čas tudi motiv, da je sklenila Italija trozvezo z Avstrijo in Nemčijo, da si varuje vsaj integriteto svojega ozemlja. Vendar je ta vsiljena politika vezala Italiji roke, da ni mogla svobodno uveljavljati svojega vpliva v internacionalni politiki. Italijanski politiki so bili uverjeni, da se mora anahronistična Avstrija zrušiti. Že Mazzini je pred pol stoletjem predvideval, da mora Avstrija razpasti in napraviti prostor svobodnim nacionalnim državam, na kateri neodvisnosti in blagobitu bo imela osvobojena Italija največji interes. V smislu te ideologije tudi marchese di San Giuliano ni mislil na teritorialne pridobitve slovanskih pokrajin, zlasti ne Dalmacije, razen nekaterih strategično važnih otokov. Njegova politika je šla zgolj na tem, da se po zrušitvi Avstrije razširi Italija do Alp kot svoje naravne meje. Smatral je za potrebno, da vodi Italija vojno v najožjem sodelovanju s Srbijo, ki je imela proti Avstriji enake interese, zaradi česar naj bi se tudi po vojni nadaljevalo prijateljsko sodelovanje s srbsko državo.

Toda San Guliano je umrl že l. 1914, njegovemu nasledniku Sonninu pa odreka Sforza sposobnost, da bi presodil celotni položaj in spoznal resnične interese svoje domovine. Sonnino, ki ni veroval v zlom Avstrije, je sklenil zloglasni londonski pakt, ki je prisodil Italiji velik del Dalmacije in s tem ustvaril glavno oviro za prijateljsko sodelovanje s Srbijo, kateremu Sonnino sploh ni bil prijazen. Zato tudi ni prišlo do pravega sodelovanja Italije na solunski fronti.

Pri mirovnih pogodbah se je kmalu pokazalo, da londonski pakt ne bo obveljal. Tittoni ni odklanjal mišljenja, ki ga je zastopal Lloyd George, da naj se začrta meja le nekaj kilometrov nad Trstom. Scialoja je celo resno uvaževal možnost, da se prizna mejna črta, ki bi razdelila geografsko enoto Istre na dvoje, toda javno mnenje v Italiji je v psihozi povojnega razpoloženja zahtevalo več in prišlo je končno do Rapalla. Sforza, ki je v Giollittijevem ministrstvu vodil zunanje zadeve in ki je za Italijo vodil rappalska pogajanja, zatrjuje, da se je tudi tam še od obeh strani ugotovila potreba prijateljskega sodelovanja obeh držav, in se sklicuje v tem pogledu zlasti na protihabsburško konvencijo, ki se je sklenila istočasno in kateri sta se pridružili tudi Češkoslovaška in Rumunija.

Dobro leto kasneje — nadaljuje Sforza, — se se po krivdi Facte, ki mu Sforza tudi očita nesposobnost in bojazljivost odprla vrata Rima pohodu fašistov. Fašizem pa je imel le en edini interes: vzdržati se na mestu, na katero mu je pripomogel srečen slučaj. V vprašanjih zunanje politike fašizem sploh ni imel nobenega programa in je kolebal od enega stališča do drugega. Napram Jugoslaviji je spočetka še kazal nagnenje za prijateljski sporazum, kmalu pa so sledili kričavi incidenti, ki so zadobivali vedno ostrejše oblike in prišlo je do stanja, kakršno je danes in ki gotovo ne odgovarja resničnemu mišljenju talijanskega naroda in tudi ne njegovim interesom.

Sforza končava z izjavo: Če sta dva naroda, ki sta navezana na to, da hodita skupaj ramo ob rami sta to italijanski in jugoslovenski narod: spoznanje življenjskih interesov in potreba ju mora privesti do sporazuma.

Carlo Sforza in njegovi somišljeniki danes v Italiji nimajo besede. Mirovna politika ni izgubila tal samo v njihovi domovini, tudi drugod ji danes ne veje prijazna sapa. Vendar pa so izvajanja odličnega državnika zanimiva in nad vse poučna.

MODNO IME

Kakor poroča "News Chronicle" bo angleška konzervativna stranka kmalu izpremenila svoje ime. Nekdanja označba "torijci" je izginila že pred sto leti. A zdaj veljavna beseda "konservativci" je spremenila prvotni pomen. S konzervativci označijo zdaj nekritične pristaše starih razmer, ki smatrajo za veliko nevarnost vsako še tako koristno spremembo. Ker je zvršila angleška konzervativna stranka marsikatero dalekosežno socialno reformo, sedanje zastarelo ime nikakor ne odgovarja njenim smernicam. Najbrž se bo imenovala "britska nacionalna stranka", ker je to želja njenih vodilnih krogov

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 W. 18th St., New York, N. Y.

CLEMENCEAUJEV HUMOR V USODNIH ČASIH

Pretekle dni so slavili v vsej Nemčiji stoletnico rojstva generala Schlieffena, ki je zasnoval operacijski načrt za pohod proti Parizu. Načrt je z navdušenjem odobril tudi cesar Viljem in dal vrhovnemu poveljniku nemških armad Moltkeju ukaz, da ga ob izbruhu svetovne vojne tudi izvede. General Schlieffen je namreč prej umrl. V svoje delo se je tako zaveroval in bil o njega genialnosti tako prepričan, da je še zadnje trenutke pred smrtjo vzkliknil: "Glejte, da bo desno krilo naše armade močno!" V smislu tega načrta bi moralo izvršiti odločni udar na Pariz tako zvano desno krilo, to je armada, ki je pozneje tudi v resnici vdrla od severa skozi Belgijo v Francijo. Kakor znano, se izvedba načrta ni posrečila in Nemci so se moralo po sloviti bitki pri Marni, ko so bili že na pragu Pariza, umakniti.

Tik pred bitko pri Marni in za časa nje je bila nervoznost v Parizu na višku. Raimond Poineare, ki je bil takrat predsednik republike, je izdal celo ukaz, naj se francoska vlada preseli v Bordeaux. "Radi položaja", je bilo med drugim rečeno v proglasu na francoski narod, "sta predsednik francoske republike in vlada bila prisiljena sprejeti bolestno sklep, da se začasno preselita iz Pariza. Vemo, da nam ni treba občudovanja vrednega pariškega prebivalstva pozivljati k miru in mu priporočati odločnosti in hladnokrvnosti. Francozi, kažimo se vredne tragičnih razmer!"

Tiste dni je bil za francoskega ministrskega predsednika Viviani, mož italijanske krvi, lepih manir in uglajene politične taktike. Viviani bi bil hotel, da bi vstopil v vlado prav v tistih odločilnih trenutkih tudi George Clemenceau, ki je bil znan neizprosen nasprotnik Nemcev in mož izredne odločnosti. Clemenceau ni prav nič maral uglajenega Vivianija. Smatral ga je za nekega umetnika v politiki, ki se je bolj zanimal za obliko, kakor za smisel. Elegantnega brbljača ni kar nič mogel prebaviti osorni "tiger".

Salonsko oblečen potrka na Clemenceaujeva vrata Viviani. Viviani še ni utegnil končati svojega stavka, da se namreč vrača od Poinareja, ko je Clemenceau vstal in ga prekinil:

"Gospod ministrski predsednik, prav dobro vem, čemu ste prišli k meni, prav nekaj ur po najnovejšem porazu naše armade. (Bilo je to še pred bitko pri Marni). Radi bi me pregovorili, da bi vstopil v vlado. Zvabili bi me radi, da bi prevzel del odgovornosti za to, kar se dogaja. Te usluge vam ne storim. V 14 dneh bodo vas vse, ves kabinet in vas seveda tudi, moj ljubi ministrski predsednik, obesili na svetilnik!"

Nato je Clemenceau nekoliko postal in zopet ves razjarjen izpregovoril:

— Gospod ministrski predsednik, jaz nikakor nočem viseti na svetilniku poleg Poinareja!"

Dobre pol ure nato je Poineare v elizejski palači razlagal položaj Vivianiju, ki mu je poročal o razgovoru s Clemenceaujem, takole:

"On noče z menoj viseti na svetilniku? Toda, moj dragi, vi Clemenceauja ne poznate. Ali veste, kaj prav za prav on hoče? On bi rad to, kar imate sedaj v rokah, to je vašo listnico Postati ministrski predsednik, to je njegov namen. Vse ali pa nič".

Viviani je nato ponudil svojo listnico predsedniku republike, češ, naj jo izroči Clemenceauju, ako smatra to za potrebno. Poincare ni sprejel demisije vlade, pač pa je sklical sejo ministrskega sveta, h kateri je prišel tudi Aristide Briand. Med posvetovanjem so ugotovili, da ni vojni minister Messimy storil nič za obrambo Pariza samega in da so vrata v prestolnico odprta. Zato je Poineare sklenil, da vojnega ministra odslovi. Dal je telefonsko poklicati vojnega ministra k sebi. Ta niti zdaleč ni slutil, kaj ga čaka in je na telefonsko povabilo odgovoril, naj predsednik republike potrpi, češ, da ima preveč posla. Poincare ni takrat še hotel izročiti listnice ministrskega predsednika Clemenceauju, ker je vedel, da bi ta odstranil generala Joffrea in postavil na njegovo mesto slamnatega moža, da bi lahko sam poveljeval. Verjetno je, da bi bila francoska vojska pri Marni poražena, ako bi bil Poineare že takrat imenoval Clemenceauja za ministrskega predsednika; kajti prav Joffrea slavijo danes Francozi kot zmagovalca pri Marni.

KAKO BO Z REVIZIJO

Že od lanskega leta sem se napoveduje za najbližnjo dobo ofenzivna akcija poraženih držav proti mirovnim pogodbam v smeri teritorijalne revizije. Zlasti v Nemčiji so o minulem Božiču razni vodilni možje v radiju in v časopisju naglašali neobhodnost in neodložljivost ureditve nemških vzhodnih mej in polofiicizno se je zagotavljalo, da bo Nemčija še to leto započela v Ženevi akcijo na ukinitev poljskega koridora.

Vzporedno s temi napovedmi iz Nemčije pa so poročila iz Madžarske kazala, da se tudi v tej državi mrzlično pripravlja revizionistična ofenziva. Militarizacija najširših plasti, tajno oboroževanje in tiskovna propaganda so bili znaki, ki so dali sklepati na skorajšnjo ofenzivno akcijo. Kakor dokazuje hirtenberška afera, so te priprave v Madžarski še vedno v polnem teku.

Tišina v Ženevi bi dopuščala sklep, da vprašanje teritorijalne revizije za zdaj še ni aktualno. Dogodki v Nemčiji bi kazali na to, da je ta država trenutno popolnoma okupirana z notranjo preureditvijo in da se za sedaj ne posveča zunanjepolitičnim akcijam. Brez Nemčije pa ni pričakovati pokrenitve revizionstične ofenzive, ker je baš nji dodeljena vloga, da s svojimi predlogi in zahtevami spravi vprašanje revizije državnih mej na dnevni red oficijelne mednaordne politike.

V zadnjem času je vodilno časopisje vseh držav molčalo o načrtih in namenih poraženih sil v označenih vprašanjih. Ves svetovni interes je bil in je še koncentriran na Hitlerjevo uvajanje centralistične diktature v vseh nemških deželah. Zadeva Gdanska in Westerplatee dokazuje, da se zelo bliža trenutek, ko bo treba razpravljati in odločati o prvih početkih akcije za revizijo mej, vsaj nemško-poljske razmejitve. Tudi "afero Westerplatte" so povzročili narodnosocijalistični bojni oddelki.

"Svobodno mesto Gdansk" je samostojna državnopravna tvorba pod kontrolo Lige narodov. Na gdanskem teritoriju, na Westerplatte, se nahaja veliko municijsko skladišče poljske republike. Ustanovitev in ureditev tega skladišča se je izvršila na podlagi mednarodnih pogodb in stoji ta ustanova pod zaščito Lige narodov. Poljska republika ima pravico vzdrževati pri svojih skladiščih vojaško stražo, ki je po mednarodnih dogovorih po številu in ustroju točno določena. V zadnjem času pa je dobila poljska vlada zanesljive informacije, da se v Gdansku stalno pomnožujejo oboroženi narodno-socijalistični udarni oddelki in da se opaža v Gdansku neobičajno številen pritok oseb, ki nimajo na gdanskem teritoriju niti bivališča niti domovinske pravice. Vsa znamenja so kazala, da grozi municijskemu skladišču na Westerplatte nevarnost atentata. Gdanski komisar Lige narodov na priseljevanje tujcev nima direktnega vpliva, senat pa, ki vodi avtonomno mestno upravo, zavzema napram temu neobičajnemu porastu oboroženih nemških čet popolnoma pasivno stališče. Poljska vlada je bila tedaj nujno primorana, da sama skrbi za svojo zaščito in je pomnožila stražo na Westerplatte z oddelkom mornarice. Sedaj pa se je takoj oglasil senat mesta Gdanska in je s posredstvom komisarja zahteval od poljske vlade pojasnila in remedure. Komisar je predložil zadevo Ligi narodov. Poljska vlada pa je tudi sama pojasnila Ligi narodov položaj in zahteva odločitve, da gre v predmetni aferi za 'action directe', povzročeno po oboroženih udarnih oddelkih. Obenem obtožuje komisarja, da ni varoval interesov Lige narodov in tudi ne onih poljske republike.

Kakor se poroča iz Ženeve, se bo Liga narodov bavila z zadevo že prihodnje dni. Res je, da na sporu Nemčija formalno ni udeležena, vendar ni dvoma, da gre za vprašanje, ki ga je povzročila struja, ki danes v Nemčiji absolutno vlada, in upravičena je sodba, da je gdanska afera prva senca, ki jo mečejo pripravljajoči se zunanjepolitični dogodki na mednarodno obzorje. Poročilo iz Ženeve zatrjuje, da vlada ne le med nemško in poljsko legacijo, marveč v vseh krogih Lige narodov precejšnje vznemirjenje.

Revizionistične tendence tedaj zopet začenjajo vzbujati zvišano zanimanje v mednarodnih političnih krogih. Vidi se, da bo tekoče leto prineslo še več senzacij na tem polju. Že poprej smo omenili, da zlasti Madžarska ni v svojih militarističnih pripravah prav nič popustila. Značilno je, da se imajo pomladi, tedaj v prav neobičajnem času, vršiti na zapadnem Madžarskem vojaški manevri in da je mnogo upokojenih in rezervnih oficirjev vpoklicanih v aktivno vojaško službo. Tajno oboroževanje se ni omejilo samo na puške in strojnice, nabavili so poleg vojnih letal tudi tanke in oklopne avtomobile. Govorice o tajnem sporazumu med Italijo, Madžarsko in Nemčijo se trdovratno vzdržujejo in poudarja se, da je potrebna tudi pritegnitev Avstrije, da se zagotovi varna železniška zveza med udeleženimi državami.

Zanimivo je, da se zabeleži v tej zvezi govorica, ki se te dni kolportira v Avstriji, katero pa je treba seveda sprejeti z vso rezervo. Pravi se namreč, da je tudi Dollfussov puč v zvezi z revizionističnimi stremljenji. Najnevornejša zapreka za sodelovanje z Madžarsko je namreč socijalno-demokratska stranka, kateri je bilo torej treba vzeti možnost aktivnega udejstvovanja. Zato da je Dollfuss, računajoč na pomoč prizadetih držav, porabil ugodno priliko predsedstvene krize v parlamentu in poskusil izvesti vladno diktaturo, akoravno je moral pričakovati velikih težav.

Naj bo ta verzija resnična ali ne, toliko je pač gotovo, da revizionistične težnje od dne do dne pridobivajo na aktualnosti in da se mednarodna javnost ne bo mogla izogniti temu, da o njih razpravlja in grozečo nevarnost za evropski mir zatre že v kali, dokler je še čas.

NOVA GLOBINA V ATLANTSKEM OCEANU

Pomorska ekspedicija je odkrila pod vodstvom dr. Pavla Bartseha kateri raziskuje morsko globino na jadrnici "Carolini", severno od Porto Rico novi oceansko-globočinski rekord. Na omenjenem mestu namreč leži morsko dno v globini 13.500 m. Največja doslej znana globina v Tihem oceanu, ki jo je odkrila pred sedmimi leti nemška križarka "Emden" v tako zvanem "Filipinskem grabnu" vzhodno od otoka Mindanov), je znašala 1.790 metrov. Zdaj pa bo nosil rekordni ponos Atlantski ocean. Ta ima še na dveh mestih nad 8000 metrov globine. Tudi pri Porto Rico niso našli do zdaj več kot 8526 metrov globine. Zadnja večja merjenja je vršil nemški parnik "Meteor", ki je 14-krat prevozil razdaljo med Afriko in Južno Ameriko.

Edina moderna metoda merjenja za velike globine je "odmev strela". Na eni strani strelnega parnika se na morski gladini izstreli patrona, na drugi strani pa se izmeri čas od strela pa do prihoda odmeva (ki se je vrnil iz morske globočine). Določitev časovne razlike mora biti zelo točna; zakaj hrzina odjeka znaša v vodi 1500 m na sekundo. Nemški fizik Behm pa je izumil sijajno "Behm-merilo", katero se praktično izredno dobro ponaša. Tok eksplozije spravi potom mikrofona v gibanje neko kolo; pri vstopu odmeva iz morske globočine pa deluje drugi mikrofon, da se kolo tisti trenutek ustavi. Kot, ki ga torej napravi to kolo, služi kot merilo za pretekli čas.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.

KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

ALI STE ŽE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI?

Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad $1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko vstanovijo v Združenih državah z 8. člani. Pristopnina prosta. — *Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ.* — Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbašnik, Ely, Minnesota.

BODOČI IZUMI

Znanost, ki nam je podarila na osnovi vsakovrstnih valov in žarkov neštete pridobitve modernega časa, še ni stara sedemdeset let in lahko si mislimo, da bodo njene pridobitve v sedemdesetih letih, ki nas ločijo do konca tega stoletja, najmanj dvakrat številnejše in dvakrat bolj fantastične. Vseh možnih valovanj in žarkov še davno nismo odkrili in tako si lahko mirno predstavljamo nekatere, ki jih bo znanost spoznala in dala v rabo do konca tega stoletja.

Tu bi bil n. pr. žarki, ki bi dajali možnost vplivati na spol novega zemljana že v materinem telesu, in spet drugi žarki, ki bi ga obnem napravili imunega za vse življenje in za vse nalezljive bolezni tega sveta. Bodoči človeški rod bo od vsega početka neprimerno bolj zdrav, odporen in vesel nego je današnji. Kakor mu je znanost z mikrofonom in lečami potenčrala na tisočkratne in milijonske iznose sluh in vid, tako mu bo v doglednem času izbistrila tudi druge čute, ki samo jih do danes zanemarjali. Zakaj bi n. pr. ne mogli pomnožiti zmogljivosti našega tipa, okusa in vonja? Kakor imamo danes valove, ki nam omogočajo gledati in poslušati preko oceanov, tako morajo biti valovi, ki lahko prenašajo tudi okus in vonj brezžično v poljubne daljave in ju tisočkratno ojačajo.

Nekega dne bodo izumili istotako priprave, ki bo beležila in fotografirala neposredno človeške misli. Že pred leti je znanost ugotovila, da izzove vsaka človeška misel elektromagnetske tresljaje v možganih. Napravila je tudi že prve poskuse, da bi te tresljaje lovila na daljave in jih prenašala v druge možgane. Ti poskusi so imeli kakor je bilo že poročano, baje zadovoljiv uspeh. Tako smemo pričakovati, da bodoči mislec in pesnik ne bosta več potrebovala peresa in papirja, da bi izrazila svoje misli. Te se bodo s pomočjo preprostih aparatur neposredno spremenjale v pismo, knjigo ali pa film in se bodo v tej obliki brezžično prenašale tudi na določene kraje in ljudi. Dosedanja telepatija je navadno otroško igračkanje s tem, kar se nam obeta v tem področju.

Ali so te napovedi preveč fantastične in brez vsake stvarne podlage? Pomisliti moramo, kaj bi dejal kakšne sodobnik Napoleona ali še poznejših časov, če bi mu kdo tedaj rekel, da bo človeštvo nekoč gojilo povzročitelje najstrašnejših bolezni v steklenicah in jih gledalo pod povečalnim steklom; da se bo človek pogovarjal s človekom onkraj Oceana in da bo beseda z nezaslišano brzino tekla ob žici, ki bo ležala na dnu Oceana; in da bo človek končno lahko govoril s človekom in ga videl preko Oceana brez pomoči vsakršne žice.

JUNAK ŠKANDALOV UMRL

V Strassburgu je umrl te dni Claus Zorn z Bulacha, znan po svojih škandalih ne samo v Neměiji, temveč tudi v inozemstvu. Bil je sin bivšega nemškega državnega podtajnika za Alzaško-Lotrinško in že od svoje mladosti se je odlikoval z najrazličnejšimi škandali. V enih najelegantnejših strassburških restavracij je nekoč tako izzival, da je dobil zaušnico in v škandalu sledečem dvoboju ni igral posebno slavne vloge. Leta 1922 je ustanovil svojo stranko in začel izdajati svoj list "Warheit". Njegova stranka pa ni štela nikoli več kot 300 članov. In vendar so ljudje Zornov list zelo radi čitali, ker je bil pisan grobo, bil je poln psovk in besnih napadov, kakor nekdanji "Vaterland" bavarskega separatista dr. Sigla.

Zorn je bil zapleten v mnoge procese zaradi žaljenja časti in večkrat je bil tudi obsojen. Nekoč je izjavil pred sodiščem: "Sem Alzačan in francosko sodišče priznavam prav tako malo, kakor kitajsko." Končno je državno tožilstvo nehalo preganjati Zorna, češ, da ni pri zdravi pameti. Nekoč je udaril nekega pariškega odvetnika, ki se je bil z njim zapletel v točilnici v politični spor, s steklenico po glavi, da se mu je vlila kri. Niti alzaški avtonomisti, ki jim je bil politično blizu, baje niso hoteli imeti z njim nič skupnega. Tudi s svojim starim služabnikom se je nekoč zapletel v spor, iz katerega se je razvil velik škandal.

ABESINJA HOČE DATI SUŽNJEM SVOBODO

Abesinski cesar Haile Selasijel (Ras Tafari) hoče za vsako ceno zatreti kupčijo s sužnji v svoji deželi. V ta namen je imenoval Angleža Franka Halperta za vodja posebnega odseka o suženjstvu v svoji državi. V Abesiniji živi baje še vedno pol milijona sužnjev, glede katerih upajo, da bi se dali osvoboditi v kakšnih 20 letih.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Pri naročilih za več kot $1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80
v najfinejše usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. .80
v usnje vez. 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejše usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. .60
v usnje vez. .80
v fino usnje vez. 1.—
v najfinejše usnje vez. 1.20
v najfinejše usnje trda vez 1.50
v vel celluloid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.—
v najfinejše usnje vez 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.80

MARIJA VARHINJA
fino vez .70
v fino usnje 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Utjeha Jstarosti, fina vez. 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50
najfinejša vez 1.60
Zvonče nebeski, v platno .80
fina vez 1.—
Vienac, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbooks
v barvaste platnice vezano .50
v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me .30
fino vezano .25

Key of Heaven:
fino vezano .35
v usnje vezano .70
v najfinejše usnje vezano 1.20
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celoli vezano 1.20
v celoli najfinejši vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2.—
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj strežе k sv. maši .10
Boj nalezljivim boleznim .75
Černiško jezero 1.20
Domači živinozdravnik broširano
Domači zdravnik po Kneipu: broširano 1.25
Domači vrt 1.20
Govedoreja 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skalicky) 2.—
Kratka srbska gramatika .30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov .30
Kako se postane državljan Z. D. .25
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju .50
Kuhlčna Računica .75
Liberalizem .50
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka .75
Mladeničem, 1. zv. .50
II. zv. .50
(Oba skupaj 90 centov)
Mlekarstvo 1.—
Nemško-angleški tolmač 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.—
Najboljša slov. Kuharica, 608 str. lepo vez. (Kalinšek) 5.—
Nemščina brez učitelja:
I. del .30
II. del .30
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem .75
Otroška bolezni .50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Perotninarstvo, broširano 1.50
Pravila za olike .65
Psihične motnje navalkoholski poulagi .75
Pravo in revolucija (Pitamic) .30
Predhodniki in idejni utemelji ruskega idejalizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.—
broširano 1.75
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar .90
Solnčenje .50
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 1.50
Sprelna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.—
Sadno vino .40
Sadje v gospodinjstvu .75
Spolna nevarnost .25
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25
Veliki vsevedež .80
Voščilna knjižica .50
Zbirka domačih zdravil .60
Zdravilna zelišča .40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatovin Slovencev (Melik) II. zvezek .80
Prerokovalne karte 1.—

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš. .80
Andrej Hofer .50
Beneška vedeževalka .35
Belgrajski biser .35
Beli mecesen .40
Bele noči, mali junak .60
Božično darovi .35
Božja pot na Bledu .20
Božja pot na Šmarni gori .20
Cankar:
Grešnik Lemard, broš. .70
Mimo življenja .80
Moje življenje .75
Romantične duše .60
Balkansko-Turška vojska .80
Balkanska vojska, s slikami .25
Boj in zmaga, povest .20
Blagajna Velikega vojvode .60
Boy, (roman) .65
Burska vojska .40
Bentin dnevnik .60
Čarovnica .25
Cvetina Borograjska .45
Cvetke .25
Čebelica .25
Črtice iz življenja na kmetih .25
Drobiz, in razne povesti — Spisal Miličinski .60
Darovana, zgodovinska povest .50
Dekle Eliza .40
Dalmatinske povesti .35
Dolga roka .50
Do Ohrida in Bitolja .70
Doli z orožjem .50
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško) .60
Devica Orleanska .50
Duhovni boj .50
Dedek je pravil; Marinka in škrateljeki .40
Elizabeta .25
Fabijola ali cekev v Katakombah .45
Fran Baron Trenk .35
Filozofska zgodba .60
Fra Diavolo .50
Gospodarica sveta .40
Gostilne v stari Ljubljani .60
Grška Mytologija 1.—
Gusarji .75
Gusar v oblakih .80
Hadži Murat (Tolstoj) .40
Heci papeža, vez. 1.—
Hektorjev meč .50
Hedvika .40
Hudi časi, Blago duše, veseloigra .75
Helena (Kmetova) .40
Hudo Breme (II. zv.) .35
Humorske, Groteske in Satire, vezano .80
broširano .60
Ilioč g. Brenčka 1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolenca .60
Iz tujerodnih krajev .50
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger:
2 zvezka 1.50
Igračke, broširano .80
Igralce .75
Jaguje .30
Janko in Metka (za otroke) .30
Jernač Zmagovač, Med plazovi .50
Jutri (Strug) trdo vez .75
broš. .60
Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.—
6. zvezek: Dr. Žober — Tugomer broširano .75
Juan iMserija [Povesti iz španskega življenja .50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek .60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv. .60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek .60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji .30
Krvna osveta .30
Kmečki punt (Šenoa) .60
Kuhinja pri kraljici gosji nožici .50
Kaj se je Markaru sanjalo .25
Kazaki .60
Križev pot patra Kupljenika .70
Kaj se je izmislil dr. Oks .45
Levstikovi zbrani spisi .90
1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik .70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike .70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Ježiči doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd. .60
Lov na ženo (roman) .30
Lucifer 1.—
Marjetica .50
Materina žrtev .50
Moje življenje .75
Mali Lord .80
Miljonar brez denarja .75
Maron, krščanski deček iz Libanona .25
Mladih zanikernežov lastni životopis .75
Mlinarjev Janez .50
Musolino .40
Mrtvi Gostač .35
Mali Klatež .70
Mesija .50
Malenkosti (Ivan Albrecht) .25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovenska mladino .25
Misterija, roman 1.—
Možje 1.50
Na različnih potih .40
Notarjev nos, humoreska .35
Narod, ki izmira .40
Naša vas, II. del. 9 povesti .90
Nova Evrotika, trdo vez .70
Naša leta, trda vez .70
broširana .50
Na Indijskih otokih .50
Naši ljudje .40
Nekaj iz ruske zgodovine .35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .25
Onkraj pragozda .90
Odkritje Amerike, trdo vezano .60
mehko vezano .50
Praprečanove zgodbe .35
Pasti in zanki .25
Pater Kajetan 1.—
Pingvinski otok .60
Povest o sedmih obešenih .50
Pravica kladiva .50
Pabirki iz Boža (Albrecht) .25
Pariški zlatar .35
Prihajač, povest .60
Požigalec .25
Papežinja Fanzta 1.60
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.—
Po strani klobuk .50
Plat zvona .40
Pri stricu .60
Prst božji .30
Patria, povest iz irske junaške dobe .30
Prva ljubezen .50
Po gorah in dolinah .50
Pol litra vipavca .60
Poslednji Mehikanec .30
Pravljice H. Majar .30
Preditrčani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu .25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez 1.—
Ptice selivke, trda vez .75
Pred nevihto .35
Popotniki .60
Poznava Boga .30
Pirhi .30
Povodenj .30
Praški judek .25
Prisega Huronskega glavarja .30
Pravljice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek .40
2. zvezek .40
Prvic med Indijanci .30
Preganjanje indijanskih misjonarjev .30
Robinzon .50
Robinzon Crusoe .60
Revolucija na Portugalskem .30
Rdeča in bela vrtnica, povest .30
Rdeča megla .70
Rdeča kokarda 1.25
Seržant Diavolo, vez. 1.60
Slovenski Kaljivec .40
Slovenski Robinzon, trd. vez. .75
Stric Tomova koča .50
Sueški invalid .35
Skozi širno Indijo .50
Sanjska knjiga, mala .60
Sanjska knjiga, velika .90
Sanjska knjiga, (Aračiska) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914—1918 1.25
Sredozimci, trd. vez. .60
broš. .40
Stranote vojne .50
Stiri smrti, 4. zv. .35
Smrt pred hišo .65
Stanley v Afriki .50
Spomin znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Anthologija, broš .80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev .30
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman .30
Študent naj bo, V. zv. .35
Sveta Notburga .25
Spisje, male povesti .35
Stezosledec .30
Sopek Samotarke .35
Sveta noč .30
Svetlobe in sence 1.20
Slike (Meško) .60
Spake, humoreska, trda vez. .90

SHAKESPEAREVA DELA:
Macbet, trdo vez. .90
broširano .70
Othelo .70
Sen kresne noči .70

Splošna Knjižnica:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano .35
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani .35
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano .50
Št. 6. (Novak) Ljubezen .30
Št. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Utva, 111 strani, broš. .35
Št. 8. Akt štev. 113 .75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. .70
Št. 10. (Ivan Albreht). Andrej Ternovc, reljefna karikatura in minulosti, 55 str., broš. .25
Št. 11. (Pavel Golia) Peterčkove poslednje sanje, božična povest
Št. 12. (Dr. Karl Englis) Denar narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. .80
Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš. .30
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. .80
Št. 15. Edmond in Julis de Goncourt, Renee Mauperin .40
Št. 16. (Janka Sumec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. .45
Št. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str. .30
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. .50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gempači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 194 strani, broš. .45
Št. 21. (Friloin Žolna) Dvanajset trotheškanskih zgodbic, II., 78 str. broš. .35
Št. 22. (Tuntej) Krutonjeva ... .30
Št. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str. broširano .30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. .90
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del .90
Št. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. broš. .35
Št. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. .35
Št. 29. Tarzan sin opic, trdo vez. 1.20
Št. 31. Roka roko .25
Št. 32. Živeti .25
Št. 35. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. .50
Št. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani .65
Št. 37. Domače živali .30
Št. 38. Tarzan in svet 1.—
Štev. 39. La Boheme .90
Št. 47. Misterij duše 1.—
Štev. 48. Tarzanove živali .90
Štev. 49. Tarzanov sin, trd vez 1.20
Št. 50. Saika De Graye 1.20
Št. 51. Slov. balade in romance .80
Št. 54. V metežu 1.—
Št. 55. Namišljeni bolnik .50
Št. 56. To in onkraj Sotle .30
Št. 58. Glad (Hamsun) .90
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1.—
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1.—
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre .75
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevki .90
Št. 62. Idijot, II del .90
Št. 64. Idijot, III. del .90
Št. 65. Idijot, IV. del .90
Vsi 4 deli 3.25
Št. 66. Kamela, skozi uho sivanke, veseloigra .45
Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50
Tigrovi zobje 1.—
Tik za fronto .70
Tatič, (Bevk), trd. vez. .75
Tri indijanske povesti .30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha .50
Turki pred Dunajem .30
Tri legende o razpelu, trd. vez. .65
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.—
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krempljih inkvizicije 1.30
V robstvu (Matičič) 1.25
V gorskem zakotju .35
V oklepnjaku okrog sveta:
1. del .90
2. del .90
OBA SKUPAJ 1.60
Veliki inkvizitor
Vera (Waldova), broš. .35
Vojska na Balkanu, s slikami .25
Vrtnar, (Rabindranath Tagore). trdo vezano .75
broširano .60
Volk spokornik in druge povesti 1.—
trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, 1. zv. .35
V pustiv je šla, III. zv. .35
Valentin Vodnika izbrani spisi .30
Vodnik dvojezni narodu .25
Vodnikova pratika l. 1927 .50
Vodnikova pratika l. 1928 .50
Vodniki in preporoki .60
Zmisel smrti .60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja .60
Za krušom, povest .35
Zadnja kmečka vojska .75
Zadnja pravda, vez. .70
Zgodovina o nevidnem človeku .25
Znaj iz Rezne .70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševec, 3. zv. skupaj 1.50
Zlatokopi .20
Ženini naše Kopruole .45
Zabote in kozne gdč. Pavle .45
Zbirka narodnih pripovedk:
I. del .40
II. del .40
Znamenje štirih (Doyle) .50
Zgodovinske anekdote .30
Z ognjem in mečem 2.—
Zločin in kazen:
I. in II. zvezek 1.—
vezana 1.25
Zgodbe Napoleonovega hrzarja .60
vezana .90
Zgodbe zdravnika Mandlina .70
Zlati pastir .50

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI
1. zv. Vojnomir ali poganstvo .35
2. zv. Hudo brezdno .35
3. zv. Veselje povesti .35
4. zv. Povesti in slike .35
5. zv. Študent naj bo. — Naš vsakdanji kruh .35

SPISI ZA MLADINO
(GANGL)

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti .50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50

IGRE

Beneški trgovec, Igrokaz v 5. dejanj .60
Cyran de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Edela, drama v 4. dej. .60
Gospa z morja, 5. dej. .75
Lokalna železnica, 3. dej. .50
Marta, Semenj v Richmondu, 4. dejanja .30
Ob vojski, Igrokaz v štirih slikah .30
Tončkove sajne za Miklavšev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih .60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. .45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana .75
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih .35
Ljudski oder:
4. zv. Tihotapec, 5. dejanj .60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja .60
Zbirka ljudskih iger:
3. snopič. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje .60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok .30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov .30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža .30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka .30

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide .80
broširano .80
Azazel, trdo vez. 1.—
Balade in romance, trda vez 1.25
Bob za mladi zob, trda vez .40
Kraguljčki (Utva) .65
trdo vezano .80
Moje obzorje, (Gangl) 1.25
Narcis (Gruden), broš. .30
Primorske pesmi, (Gruden), vez. .35
Slutne (Albreht), broš. .30
Poborske poti (Glaser), broš. .30
Oton Župančič:
Sto ugank .50
Vijolica, Pesmi za mladost .60
Zvončki, Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano .90
Zlatorog, pravljice, trda vez .60

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska koračnica:
10 zvezkov. Vsak zvezek po .30
8 mladinskih pesmi (Adamič) .50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovec) .80
Šest narodnih pesmi (Prelovec) .80

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamič):
I. zvezek .75
II. zvezek .75
Pomladanski odmevi, II. zv. .45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.—
Orlovska himna (Vodopivec) 1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič) .45

MOŠKI ZBOR

Tri moški zbori (Pavčič) — Izdala Glasbena Matica .40
Narodna nagrobnica (Pavčič) .35
Gorski odmevi (Laharnar 2. zv. .45

DVOGLASNO:

Naši himni .50

MEŠANI ZBORI:

Pisanica, II. zv. (Kalan) .40
Tri mešani zbori, Izdala Glasbena Matica .40

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini, (Foester) .40
Izdala Glasbena Matica
Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov .45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvospev .20
V pepelnični noči (Sattner), kantatnta za soli, zbor in orkester izdala Glasbena Matica .75
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo .20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec. — Kranjske šege in navade, Nezadovoljstvo, 3 zvezki skupaj 1.—

PESMARICA GLASBENE MATICE:
1. Pesmarica, uredil Hubad .250
2. Koroške slovenske narodne pesmi (Svikaršić) 1. 2., in 3. zv. skupaj 1.—

MALE PESMARICE:
Št. 1. Srbske narodne himne .15
Št. 1a. Što čutiš, Srbine tužni .15
Št. 10. Na planine .15
Št. 11. Zvečer .15
Št. 12. Vasovalec .15
Št. 13. Podoknica .15
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) .25
Lira, srednješolska, 1. in 2. zvezek po .50
Troglasni mladinski zbor primeren za troglasen ženski ali možki zbor. 15 pesmic. (Pregel) 1.—
Mešani in moški zbori (Aljaš) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč .40
6. zvezek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo .40
7. zvezek: Slavček; Zaostali ptič; Domorodna Iskrica; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo .40
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelji in senca (mešan zbor); Stoji, solnčice stoj; Kmetski hiši .40

CERKVENE PESMI

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.—
12. Tantum Ergo (Premrl) .50
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) .50
12 Pange lingua Tantum Ergo Genitori. (Foerster) .50
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Gerbič) .50
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikom (Premrl) .40
10 obhajilnih in 2 v častpresv. Srcu Jezusovemu (Grum) .35
Missa in honorem St. Josephi — (Pogačnik) .40
Kyrie .60
K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster) .40
Sv. Nikolaj .60

NOTE ZA CITRE

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 3.50
Buri poldeio, koračnica .20

NOTE za TAMBURICE

Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planinee. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.—
Na Gorenjskem je fletno 1.—

RAZGLEDNICE

Newyorške, Različne, dučat .40
Velikonočne, božične in novoletne dučat .40
Iz raznih slovenskih krajev, dučat .40
Narodna noša, dučat .40
posamezne po .01

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na moč nim papirju s platnenimi pregibi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:
Dravska Banovina .30
Slovenske Gorice, dravsko ptujsko polje .30
Ljubljanske in mariborske oblasti .30
Pohorje, Kozjak .30
Prekmurje in Medmurje .30

Canada .40

Združenih držav, veliki .40
Mali .15

Nova Evropa .50

Zemljevidi:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po .25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — Virginia, Ohio, New York — vsaki po .40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošiljamo poštnine prosto

"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FRANK UDOVČ, Little Falls, N.Y.:

RIBOLOV IN OSUŠEVANJE CERKNIŠKEGA JEZERA

Cerkniško jezero je presihajoče jezero. Dolgo je kakih deset do dvanajst, široko mora biti pa kakih šest do osem kilometrov. Pripada pa kmetom, samo nekaj ga pripada veleposestniku Galetu. Njegov je bil tudi ribolov.

Jezero vsahne vsako leto enkrat, včasi pa tudi dvakrat. Samo enkrat pomnim, da ni vsahnilo tri leta.

Kadar ne vsahne tri leta, je pa dosti rib.

Jezero ima več imen: vsaka jama ima drugo ime. Najprvo, mislim, da vsahne "Vodanos", in "Jilave jame", čez par dni vsahne "Križ", in za "Križem" pridejo "Rešetne jame" na vrsto.

Kdor je hotel loviti, je moral imeti dovoljenje od ribiča. Ta čas je bil Petriček iz Dolnjega jezera. Seveda je bilo treba plačati za dovoljenje, sicer se ni dobilo. Nam pa v glavo ni šlo, da bi morali dovoljenje imeti in res ga ni nobeden imel, lovili smo pa vseeno.

Nekoč smo lovili na "Rešetnih jamah", pa so prišli možje postave.

Ko jih opazim, rečem Janezu Kovšcu: — Ali jih vidiš?

On se pa še razjezi in me vpraša: — Kak vojak si pa bil, da se teh dveh mož ustrašiš!

Jaz sem si pa mislil: — Tudi ti re jih boš.

In že so nas vprašali: — Ali še nimate zadosti?

Mi jim odgovorimo, da smo se komaj lotili in lovili smo naprej.

Že se eden oglasi: — Iz vode ven!

Seveda, ubogati je bilo treba in tudi Janez se ni upiral.

Lovili smo štirje skupaj, eden je bil pa zunaj, da nam je ribe pobiral. To je bil moj brat Tone. Nalovili smo bili skoraj dve veliki vreči. Ena je bila polna in je seveda bila tudi skrita, da je niso orožniki videli, v drugi je pa še malo manjkalo.

Orožniki so začeli siliti mojega brata, da mora ribe nesti ribiču na Spodnje jezero. Brat je bil pa komaj trinajst let star, jezik in korajžo je imel kakor, da bi imel trideset let.

Odgovoril je orožnikom, da ni on gospodar in rib tudi nikamor nesel ne bo.

Začeli so nas siliti, da moramo lepo ribe odnesti tistemu, komur pripadajo.

Janez se pa oglasi: — Kar lovit naj jih gre, pa jih bo imel, teh pa ne bo čikal.

Orožniki so postali še bolj hudi in začeli so zgrda z nami postopati. Seveda opravili pa vendar nismo nič. Mi smo se samo bali, če bi nam mreže pobrali, za drugo nam ni bilo.

Naenkrat se pa Janez ujezi, pograbi vrečo in strese ribe nazaj v vodo in reče orožniku: Na zdaj pa imaš. Potem so nas orožniki pustili pri miru. Razdelili smo si ostale ribe in se podali proti domu. Mislili smo, da smo jih dobro zrihtali, ali je bilo ravno nasprotno.

Minulo je komaj par dni, ko pride z okrajnega sodišča vabilo, da moramo na odgovor zaradi tatvine. Mi začnemo misliti, kakšno tatvino imamo na vesti? Nobeden se ni mogel zmisliti. Ali zvedeli smo, ko smo prišli pred sodišče.

Sodnik nas pokliče po imenu. Vsi smo bili tam. Potem nam pa začne brati iz akta. Lovljenje rib brez dovoljenja je tatvina; ustaviti se orožnikom je proti postavi. Ta prегrešek se kaznuje po paragrafu tem in tem. Predno nas je pa obsodil, vpraša, zakaj ste lovili ribe brez dovoljenja? Odgovor je dobil nazaj. — Zato, gospod sodnik, ker so bežale.

Sodnik se pa razjezi in nam hitro pove, koliko smo zaslužili.

Jaz sem bil najmanjši med njimi in sem dobil samo par dni, in drugi so dobili pa več. Mislim, da šlo po velikosti. Ko nas je sodnik obsodil po tem in tem zakonu, nam pa reče, da se lahko pritožimo na deželno sodišče v Ljubljano, če nam ni kaj prav. Noben ni odgovoril in že smo bili zunaj.

Stopili smo v najbližjno gostilno, da smo dobili našo korajžo nazaj.

Tako smo čakali par tednov, ko smo bili povabljeni v Ljubljano zaradi kršenja postav.

Povalila smo dobili vsi, ali šel ni nobeden. Še sam ribič Petriček ni hotel na tisto sodbo. Nas je hotel notri potlačiti pa jih je sam pod nos dobil, zato ker ni šel. Čez par dni smo pa dobili iz Ljubljane pismo, ki se je glasilo: — Deželno sodišče v Ljubljani vam poroča, da ste v imenu kralja Aleksandra oproščeni.

Zdaj moram pa še malo popisati nekaj nezanimivega, kogar ne zanima. Pred leti so hodili inžinirji pregledovat jezero. Nekoč pride inžinir, ki je bil Nemec. Zahteval je moža, ki zna nemško govoriti, da bo hodil znjim. In res, posrečilo se mu je, da ga je dobil ali imena ne zapišem, zato ker mislim, da kdor je tam okoli doma, ga vsak pozna. Šla sta in kmalu sta dospela do Javornika. Inžinir ga vpraša: — Kako se imenuje hrib? On mu pa odgovori: — Das ist Javornik. In gresta naprej in ko prideta do jame "Sekadolce", ga zopet vpraša inžinir: — Was ist das? On pa odgovori: Das ist "Sekadole", vodo ven metale.

Gresta dalje in prideta do senožeti.

Inžinir: — Was ist das?

— Das ist "Ušiva loka" senokoša.

Ko prideta do jame "Karlovice", vpraša: — Was ist das?

— Das ist Karlovic, vode požiralnik.

Začeli so kopati širok in globok jarek za Javornikom, da bi voda imela prosto pot kar skozi. Ko je bil jarek izkopan, ga voda ni imela zamar, zakaj bil je še previsok. In tako so lepo kopali naprej, dokler so imeli denar, potem so pa spet gledali, kje bodo druzega dobili. Ampak tudi država se je izpametovala. Mislila je, da je boljše, če voda v jezeru stoji kakor da bi morali ministri in poslanci iti po svetu beračiti. In tako je Cerkniško jezero, še vedno tako kakor je bilo.

KAJ VSE PRENESE FRANCOSKI POSLANEC

Seja francoskega parlamenta, dne 15. t. m. je trajala 37 ur in je ena izmed najdaljših v zgodovini tretje republike. Sicer pa je zabeležena leta 1902 in tudi pri proračunski razpravi 52 urna seja. Ponočna seja parlamenta stane državo do 20 tisoč frankov. Največji zložek tega zneska tvori plača za nadure 350 nastavljencem: stenografom, tajnikom, strojepiskam, rediteljem itd. Razen tega dobijo vsi uslužbenci in poslanci kosilo. V teku te 37 urne seje so pojedli v parlamentu 153 kg gnjati, 200 kg sira in nad 1000 kg kruha. Popili so več sto steklenic piva, sina, slatine in dr. Več sto poslancev je šlo razen tega kosit v parlamentsko restavracijo, ki je bila odprta dva dni in eno noč nepretrgoma. Na koncu seje je bil v dvorani tako slab zrak, da so vsi neprenehoma kašljali in kihali. Dnevniki poročajo, da je vzel vodja mestnega kemičnega laboratorija pred 20 leti nekaj zraka po seji, ki je trajala samo 12 ur. Bacile, ki jih je odnesel v mali steklenici, so vzele življenje 10 morskim prašičkom. Kljub temu še vedno uma poslopje nobene boljše prezračevalne naprave.

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Planinška, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH ZA VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Mož in žena na mrtvaškem odru.

V Sremski Mitroviei je po kratki bolezni umrl kapitan I. razreda Ljubomir Marjanovi, star 44 let. Par ur za njim pa je umrla tudi njegova soproga in tako sta ležala skupno na mrtvaškem odru. — Marjanovič je bil odličen častnik, ki se je zelo hrabro odlikoval v vojni. Imel je veliko število raznih odlikovanj.

Majhen listič, hude posledice.

Pred sodnikom zagrebškega sodišča je ležal na mizi listič, na katerem je bilo zapisano: "Dragi Biškup, prosim te, da pripraviš denar, ker bomo kmalu prišli k tebi. Pusti vrata odprta, da ne bo treba delati toliko škode". Iz tega malega listka, ki ga je našel 28. avgusta preteklega leta na vratih svoje hiše Ivan Biškup v Cerju, je nastal velik akt, obilo potov in zasliševanja ter končno razprava. V mali vasici Cerje je javno znano, kdo zna pisati in kakšno beležnico ima, tudi je znano, kdo ima sviničnik. Tako so kmalu ugotovili, da je listič napisal 26-letni kmet Pavel Žakman in ga izročil Andreju Labušu, sluge omenjenga Biškupa, naj ga pritrdi, na vrata svojega gospodarja. Žakman se je izgovarjal, da je bila to samo šala, vendar pa je sodišče prišlo do prepričanja, da gre tu za izsiljevanje in je obsodilo Žakmana na 14 dni zapora, pogojno za leto dni.

Otroka ubila volka.

Iz Tuzle poročajo: Sestri Smilja in Ruža, prva stara 11, druga pa 9 let, sta gnali iz velikega gozda Gorije domov volka. Večji volk je naskočil goveda, ki so začela divje bežati, volk pa za njimi. Manjši volk je skočil na Smiljo in ji zadal več ran. Tedaj je Ruža zagrabila kol in ga potisnila volku v žrelo. Volk je izpustil Smiljo in nato sta obe sestri potiskali kol vedno globoko v žrelo. Volk se je pričel daviti, nakar je mala Smilja zagrabila malo sekiro in z vso močjo udarila po glavi volka, ki se je zrušil. Ruža je ostala pri volku. Smilja pa je tekla domov klicat svoje stariše, ki so takoj prihiteli in pregnali drugega volka, ki je zasledoval žlvino.

PASJA ŠPANSKA

Na Skandinavskem nimajo letos hripe, ki razgraja v ostali Evropi, pred vsem v Anglij, na Francoskem in v Nemčiji. Na Angleškem je umrlo do 2000 ljudi na teden. V Stocholmu pa je zato izbruhnila podobna "pasja španska". Živinozdravniki so našteli do 700 bolnih psov. Ljudje so na srečo nedovzetni za to kužno bolezen, ki je jako nevarna za mlade pse. Strokovnjaki trdijo, da je bila pred stoletji zelo razširjena tudi med otroci, a pozneje je izgubila nekdanjo hudo posledico. Dr. Rosenthal celo trdi, da se ozdravi vsako na "pasji španski" obolelo in s človeško krvjo cepljeno sčene. Prelivanje krvi je najbolj učinkovito sredstvo tudi za zdravljenje psov, v ta namen je potrebna malenkostna količina človeške krvi.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

POLOM KMEČKE KOLEKTIVIZACIJE V RUSIJI

Praga, 9. marca.

Uradno poročilo o seji narodnih komisarjev Sovjetske zveze, izdano pod mesecem dni, ugotavlja, da se je v nekaterih krajih Ukrajine in Zapadne Sibirije že v novembru občutilo znatno pomanjkanje živil, ki se od takrat še stopnjuje. Ta vest, ki šele v februarju poroča o stanju pred tremi meseci, seveda ne more nikogar pomiriti. Vse kaže, da se obeta Rusiji za leti 1933 in 1934 še hujše pomanjkanje, nego je bila lakota leta 1921 in 1925. Lani so bili pogoji za prvovrstno žetev izvrstni, pa je zaradi odpora in nesmotrenega dela kmetov in kmetijskih delavcev pridelek padel celo pod normalo srednje dobrih letin. Vzroki za slabo žetev pa niso samo pri zasebnih kmetijskih posestvih, marveč v še večji meri tudi pri državnih "žitnih tovarnah" in kolektivnih gospodarstvih, tako zvanih kolhozih.

Kolektivizacija kmetijskih posestev v Rusiji je domala že izvršena in le zelo neznaten del je v rokah zasebnikov. Pre vsem seveda mala posestva, kajti večja so bila v znamenju boja proti kulakom med petletko zaplenjena in kolektivizirana. Neugodne posledice kolektivizacije so dovolj znane, saj je skoro vsak kmet, ki je moral opustiti individualno gospodarstvo, prodal ali sam rabil svojo živino, da mu je ne bi bilo treba pri vstopu v kolektivo oddati v skupno gospodarstvo. V drugem letu svetovne vojne so našteli pa Ruskem 26 milijonov krav in 28 milijonov konj. C konjukturnem letu 1925 se je stanje krav zvišalo na 30 milijonov, pri konjih pa se je dognal upadek za 3 milijone. Tri leta nato je komisar za trgovino Mikojan že lahko javil, da je število krav prekoračilo predvojno stanje. V oktobru leta 1932 pa je uradno štetje kot posledica nasilne kolektivizacije izkazalo le še 17 milijoiov konj in 16 milijonov krav.

Ta izguba na živini povzroča občutno pomanjkanje mesa, mleka, masla in sira kot vsadanjih živil, obenem pa velik izpadek za industrijo, ki je izkoriščala kože, dlako, kosti, rogove, parklje in kopita. Nadaljnja posledica je pomanjkanje delovne sile in gnojil. Kljub pospešeni traktorizaciji je konj še vedno glavna delavna sila ruskega kmetijstva. Lani je bilo v obratu v vsej Rusiji 150,000 traktorjev z 2,250,000 konjskimi silami. V enem letu pa obe ruski tvornici za traktorje lahko izdelata komaj 20,000 novih traktorjev. Ako odbijemo od živih konj eno tretjino kot razliko za tega, ker žival ni neprestno uporabna za delo kakor je stroj, vidimo, da pomenja izguba 10 milijonov konj 6,500,000 konjskih sil, od katerih jih traktorji nadomeščajo le 2,250,000.

Tudi nedostatek gnojil ima zelo neugodne posledice. Ob zmanjšanem stanju živine, bi morale tvornice za umetna gnojila pokriti nastalo potrebo, ki pa ji seveda niso kos, kar se zopet močno pozna na žetvi. Leta 1913 je znašala žetev 81 milijonov ton žita, lanska pa le 65 milijonov ton. Dasi je bilo vreme izredno ugodno, je dal hektar lani le 6.5 metrskih stotov žita. Leta 1913 je bilo izgube 10 odstotkov, izvozilo se je 10 milijonov ton, tako da je za potrebe domačega prebivalstva ostalo 63 milijonov ton. Lani pa je izguba po podatkih "Izvestij" presegla 20 odstotkov, izvoz je znašal 1 milijon ton za domače potrebe pa je ostala popolnoma nezadostna količina 51 milijonov ton.

Letošnja žetev bo nedvomno še slabša. Zaradi lanskega primanjkljaja v pridelku bo nedostajalo krme in kmetje bodo prisiljeni znova klati živino. Posev ozimine je bil izvršen v veliko zamudo in je proti lanskim 37.5 milijonom hektarov posevne ploskve zaostal za poldrugi milijon hektarov.

"Izvestja" so 15. oktobra prošlega leta pokazala na glavni vzrok tega neuspešnega kmetovanja. Kmetijski delavci zahtevajo po vzgledu industrijskih osemurni delavnik in so ga tudi v resnici izvedli. Na polju začno delati ob 8. zjutraj, s polja pa odhajajo točno ob 5. uri popoldne. Isti uradni list tudi žigosa žitne tatvine, ki so se tako razpasle v državnih in kolektivnih gospodarstvih, da je morala vlada odrediti smrtno kazen za te vrste tatvino.

V začetku letošnjega leta pa je vlada izdala še znamenitejšo naredbo, iz katere se vidi, da hoče izkoristiti zasebno pridnost in pobudo. Doslej je vlada določevala množino žita, ki si jo je smel posameznik obdržati zase ali za prodajo, ostanek pa je moral odvesti v državna skladišča. Po naredbi od 10. januarja 1933 pa bo moral odvesti od vsakega posejanega hektara le 36 kg žita kot davek, ves ostali pridelek pa si lahko obdrži za svojo uporabo in svobodno prodajo. Zelo mogoče je, da si ruski poljedelec ne obeta mnogo od teh novih ugodnosti, ki so glede dosedanje prakse res liberalne. Doslej je namreč lahko vedno opazoval, da je vlada ob setvi obetala čudeže, po žetvi pa je neusmiljeno odirala kmeta. Zato tudi tej novi obljubi kmetje ne verujejo, pa naj žive v individualnem ali kolektivnem gospodarstvu.

Mogotci v Kremlju se zavedajo, da preti Rusiji za letos in prihodnje leto katastrofalno pomanjkanje najpotrebnejših živil. Zato skušajo najti kakršenkoli izhod iz zagate ter pomišljajo že na uvoz žita iz tujine kakor so to storili leta 1925. V ta namen pa Rusija danes nima potrebne zdrave valute. Pač se v Moskvi trdno nadejajo, da bodo lahko izkoristili za sovjete ugodni politični položaj. V Franciji je mnogo denarja, v Ameriki pa cenenega žita, tako da bi kaka zunanjopolitična transakcija finančnega značaja bila čisto lahko mogoča. Herriot često naglaša potrebo zbližanja z Rusijo, čemur pa so doslej nasrotovali tesni stiki Moskve z Berlinom. Hitler jih je energično uničil in ustvaril možnost obnovitve stare rusko-francoske zveze. Tudi v Ameriki so tla za sovjetske namene izredno pripravna, saj je Rusija edina sila, na katero se Združene države lahko zanesejo s primeru spodada z Japonci. Na te politične gumbe bodo skušali pritisniti v Moskvi, da bi tako preprečili glad, ki bi mogel povzročiti velike notranje pretresljaje.

MOST NAD ZLATIM ROGOM

Že pred leti je bil zasnovan načrt za novi most čez Zlati rog, ki pa je radi zmerom večjega prometa postal neodložljiv. Zdaj je potrebna vsota denarja nabrana in dela bodo izročena zunanjim tvrdkam. Plačilo za izvendržavna naročila pa se bo v glavnem vršilo v naturalijah, tobaku, orehih, smolah itd. Mestna uprava bo namreč pokupila te pridelke po deželi ter jih poslala v inozemstvo. Most se bo imenoval "Gaz", bo pa železen.

LADJA "FRAM" V MUZEJU

Ob 40-letnici znamenitega dne, ko je Fridtjof Nansen odplul na svoje polarno potovanje, to je 22. julija t. l., bodo otvorili v norveškem glavnem mestu Oslu polarni muzej, v katere bodo hranili najvažnejše kose, k spominjajo na uspehe norveških severnih in južnih polarnih raziskovalcev. Najzanimivejši predmet v tem muzeju bo slovita Nanasenova ladja "Fram" ki jo še danes, vsaj po imenu, pozna vsak šolarček.

22. julija 1893. je odplul Nansen s to ladjo in 20 avgusta 1896., potem ko so ga smatrali že davno za izgubljenega, se je vrnil z njo v Hammerfest. Ta povratek so proslavili kakor kakšen velik dogodek v svetovni zgodovini in poleg junaka Nansena je bila deležna triumfalnega sprejema tudi njegova vrla ladja.

Malo manj nego tri leta se je s svojo izborno konstrukcijo upirala strašnemu pritisku polarnih ledenih mas in ni propadla, kakor nešteto drugih ladij pred njo. Brodogradnik Archer, ki jo je izdelal po Nansenovih navodilih, je z njo ustvaril res mojstrsko delo in ime, s katerim so ladjo krstili ("Fram" pomeni "Naprej"), je bilo povsem upravičeno. Ladja mu je delala čast še na mnogih poznejših ekspedicijah, ki so jih vodili z njo možje Sverdrupovega in Amundsenovega kova.

Že l. 1896. je nekdo sprožil predlog, naj bi se "Fram" spremenila v polarni muzej, a bi bil zasidran v pristanišču v [illegible] slu. Takrat tega načrta niso izvršili. Šele sedaj je prišel čas za to, dasi ga bodo izvedli v nekoliko spremenjeni obliki. Ladja je začela namreč že razpadat in edina rešitev je bila ta, da jo dado v muzej. Tu bo spominjala še pozne rodove na velika dejanja prednikov, na junake duha, ki so človeštvu prinesli več koristi nego vsi junaki orožja.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali po kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, **Jacob Laushin**

COLORADO:
Pueblo, Peter Culig, A. Saftić
Walsenburg, **M. J. Bayuk**

INDIANA:
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:
Aurora, Mary Butchar
Chicago, J. Bevčič, J. Lukanich
Cicero, **J. Fabian** (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, **Jože Zelenc**

KANSAS:
Girard, **Agnes Močnik**
Kansas City, **Frank Žagar**

MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, **J. Černe** (za Penna., W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, **Frank Stular**

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouže
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vesset
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA:
Roundup, M. M. Paulan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, **Frank Masle**

OHIO:
Barberton, John Balant, **Joe Hiti**, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, **Chas. Karlinger**, Jacob Resnik, John Slapnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunše
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Klkelj

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, **J. Brezovec**
Export, J. Previč, **Louis Supančič**
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, **Math Kamin**
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmlišek
Pittsburgh in vso okolico, **Vincent Arh**
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, Joseph Tratnik in Joe Koren
Sheboygan, **Leo Majcen**
West Allis, **Frank Skok**

WYOMING:
Rock Springs, **Louis Tauchar**
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

34 (Nadaljevanje.)

Felice si obriše solze in reče:

— Ako se ne vrne ali ne — jaz sem izgubila svojo mater.

Hansu se sestra smili, ker so tako grenko prišle te besede skozi njene ustnice, toda sam je občutil isto. Ako se mati zaradi kake potrebe vrne domov, ji bo stal nasproti s tujim sreem. Svoje sinovske dolžnosti do nje bo še vedno izpolnjeval, toda ljubezen, ta oboževalna ljubezen, ki jo je nedaj čutil do nje, mu je za vedno umrla — sama jo je ubila.

*

Naslednji dan dopolpne je Felice nemorno pazila, kdaj pride gospa Wernrjeva. Mati se do tedaj še ni prikazala. Felice je kot navadno sama zajtrkovala z bratom, ki bi bil zelo rad ostal doma, toda moral je k zidarskim delom, kjer je danes zaradi zelo važnih del moral biti navzoč. Felice ga je potolažila, češ, da bo že sama vse opravila. Sama se ji je že včeraj ponudila, da ji bo razkazala grad in ne bo skoro niti opazila, ako se mati ne bo pokazala.

In tako čaka z utripajočim sreem na avtomobil, s katerim se bo pripeljala gospa. Zakaj se je razburjenje dvigalo do grla in zakaj se je tako bala, da bo njena ponosna in nehvaležna mati razžalila ravno to gospo, sama ni vedela. Mogoče ni niti vedela, da je bila ta gospa za njo zato tako važna, ker je bila mati Lutza Wernerja. In ko bi se tudi tega zavedala, si v sreu ne bi priznala.

Včasih je tudi prisluškovala navzgor, ako bo mogoče prišla mati, da sprejme gospo Wernerjevo. Kako mučno ji bo, ako jo bo morala sama pozdraviti? Pa saj kaj takega ne bo napravila njena mati!

In ravno, ko zasliši avtomobil, pride mati počasi po stopnicah, zelo elegantno oblečena in z zelo dostojanstvenimi kretnjami.

Grofica sede v sprejemni sobi in čaka, da ji sluga naznani njen prihod. Felice stoji kot na šivankh. In ko vstopi gospa Wernerjeva, ji naglo steče nasproti, da bi s tem prikrila ošabno neljubeznjivost svoje matere.

Felice jo zelo ljubeznjivo pozdravi in jo pelje k svoji materi, ki se je dvignila in stopila nekaj norakov proti gospej.

— Mama, to je gospa Wernerjeva, — pravi Felice s tresočim glasom.

Grofica se prikloni in ponudi gospej dva prsta.

— Sprejela sem vaše pismo, gospa Werner, v katerem mi naznanjate, da si želite ogledati grad. Moja hči vas bo vodila. Mene pa, prosim, oprostite, ker sem ravno zaposlena s pripravami za potovanje. Felice, gospej boš tudi postregla. Torej prosim, da mi oprostite.

Tako pravi grofica suhoparno.

Gospa Wernerjeva se nekoliko začudi nad ošabnostjo grofice in užaljena reče:

— Žal mi je, da vas motim, gospa grofica, toda nadlegovala vas bom kolikor najmanj mogoče. Ako je komtesa tako ljubeznjiva, da me pelje po gradu, bo namen mojega obiska izpolnjen, ne da bi vam prizadevala kake neprijetnosti.

— O, prosim, o tem ni govora. Samo prosim, kot sem rekla, da mi oprostite, ker se mi zelo mudi.

In z ošabnim poklonom grofica naglo odide.

Gospa Wernerjeva se obrne k Felice, ki stoji pred njo v veliki zadregi ter jo gleda s prosečimi očmi, tako da se je gospa sprijaznila z ne preveč prijaznim sprejemom.

— Komtesa, včeraj bi mi morali povedati, da nadlegujem s svojim obiskom. Saj nisem vedela, da hoče vaša gospa mati odpotovati.

Felice se ojunači in ponudi gospej stol.

In ko obe sedeta, pravi Felice še vedno nekoliko v zadregi:

— Tudi sama včeraj še nisem vedela, ako se hoče mati danes pripravljati na potovanje. Zelo naglo se je odločila. In poleg tega tu ne gre samo za slučajno potovanje, temveč mati hoče Erlau za vedno zapustiti. Zaradi tega more vaš gospod soprog že od prihodnjega četrtka dalje razpolagati z gradom, ne da bi se moral na nas ozirati.

Presenečena, skoro preplašena gleda gospa Wernerjeva v Felicin bledi, žalostni obraz.

— Ali hočete reči, da boste vi spremljali mater in boste tudi zapustili Erlau?

— Ne, mama me ne rabi, temveč se bo pridružila moji sestrični Miss Mildred Field. Povedati vam moram, milostljiva gospa, da se naša mati ne more uživeti v izpremenjeni položaj. Skromno življenje, katero ji more nuditi moj brat, se ji zdi presiromašno, ker je bila navajena na drugačno življenje. Moja sestrična je zelo bogata ter ji more nuditi zelo veselo življenje na potovanju in pozneje mogoče tudi prijetno življenje v Californiji. Tedaj je seveda mati zgrabila z obema rokama in — mogoče je ne bomo več let, alj pa nikoli več videli.

In tedaj jo proti njeni volji zalijejo solze. Jezna sama na sebe jih hoče prikriti in ko se ji to ne posreči, pravi vsa obupana:

— O, prosim, ne brigajte se za moje neumne solze, kajti drugače sem trdna.

Z usmiljenim očesom jo gleda gospa.

— In vaša mati vas pusti samo? Saj to ni mogoče.

— Je — mama je namreč na naju jezna. Moj brat bi moral po materini želji poročiti Mildred, da bi z njenim denarjem bil poplačan dolg na Erlau in ne bi bila materi treba iti z dosedanjih razmer. Toda moj brat se za to ni mogel odločiti, ker ni tak, da bi se prodal za denar in tudi jaz bi ga potem ne mogla več spoštovati. In tako sem ga proti mamini volji vedno podpirala. In mama je bila vedno jezna na brata, ker si je izvolil poklic arhitekta, da bi si mogel služiti denar. Mati namreč misli, da je bolj častno, ako ostane grof Erlau, ako si zagotovi udobno življenje z bogato nevesto. Zdaj pa se tudi jaz učim trgovske stroke, da si bom napravila življenje. Vsled tega je mati jezna tudi na mene. Toda, kaj hočemo drugega: brat in jaz si morava služiti za življenje, kajti vedno ne morem viseti na bratu kot klada. Poleg tega pa nama je mati tudi prepovedala vsako občevanje s Heinovimi, četudi je gospa moji materi nekoč storila veliko uslugo. Mama misli, da je gospica Falkova vzrok, da je tako mrzel proti Miss Field. Toda temu ni tako, kajti moj brat je bil že od početka proti temu, da bi poročil Milred, še predno je Judita prišla tu-sem. Ker pa oba veva, koliko hvaležnosti smo dolžni gospej Heinovi, matere v njenem naziranju nisva mogla poslušati. Povedala sva ji, da je velika nehvaležnost, ako prekinemo zveze s tako dobrima damama. Tako je vse prišlo, da je mama vse vzela za pretvezo, da naju je mogla pustiti usodi. Potovala bo z Miss Field in bo seveda imela pri njej zelo udobno življenje. Midva pa morava gledati, kako bova izhajala brez nje.

Z velikim zanimanjem jo posluša gospa Wernerjeva.

— Toda, komtesa, kaj bo z vami? Saj ste vendar še premladi, da bi živeli sami za sebe.

(Dalje prihodnjič.)

STRAHOTE NEMŠKIH JEČ

Dunajska "Sonn - und Montags Zeitung" priobčuje senzacionalno poročilo nekega begunca iz Nemčije o grozotah, ki se dogajajo v ječah pod strahovlado napadalnih oddelkov. Dunajski list iz razumljivih razlogov ne navaja imena poročevalca, pravi pa, da spada med najbolj znane osebnosti današnje Nemčije in da je sam prebil 14 dni v kazematah spandavke trdnjavske ječe. Tačas leži hudo bolan v postelji, grozote, ki jih je sam doživel in videl v tistih 14 dneh, so mu ostavile spomin za vse življenje.

V srednjeveško spandavsko jetnišnico zapira sedanji režim voditelje in pripadnike strank, ki jih hoče odstraniti s površja. Poročevalca so spravili tja v jetniškem avtu, ki je v njem prostora za 12 oseb, a družbo mu je delalo takrat še 27 drugih nesrečnikov. Aretirali so ga pozno ponoči. Na poti do Spandava se je avto hipoma ustavil in pod pretvezo, da ima motor defekt, so ostali v mrzli noči do jutra na deželni cesti. Bila je strašna noč, a to ni še nič proti temu, kar je sledilo v Spandavu.

V stari, primitivni jetnišnici ječi danes ogromno število nasprotnikov tretjega carstva. Nikakor niso to sami komunisti in socialisti, temveč premnogo je med njimi pripadnikov drugih nemških strank in celo mož, ki se v strankarskem življenju niso nikoli udejstvovali in so bili samo kulturni delavci. Med njimi n. pr. predsednik Lige za človeške pravice Lehmann - Ruessbildt, tsarec, ki so ga navzlic njegovim visokim letom dali v verige, tako da se ni mogel cele dni zganiti. Starca je v temnem koridorju neusmiljeno pretepel trop ljudi, ker ni mogel pri zaslišanju pred policijskim predsednikom Levetzowom stati v brezhibnem vojaškem "pozoru", kakor so zahtevali od njega.

V jetnišnico vdirajo neprestano do zob oboroženi oddelki napadalnih čet "inšpicirajo" celice, to se pravi: mučijo jetnike. Policija je proti njim brez moči in brez moči bo, če bodo tolpe zares vdrle v jetnišnico in vse jetnike poklale, kakor grozijo v demonstracijah pred jetnišnico vsak dan. Da jetnike čim studno škanirajo, je umljivo samo po sebi. V ječi je na. pr. znani pisatelj Heinz Pol, ki so mu ob aretaciji raztrgali na koščke rokopis zadnjega romana, nad katerim je delal več nego dve leti. Prisilili so ga nato, da je požiral kose papirja tega rokopisa. Nato je moral teči med dvema vrstama pregnjalcev, ki so ga pretepali z jermeni. Ta srednjeveška muka je trajala tako dolgo, da se je zgrudil nezavesten. Hodil ne bo še dolgo, a vendar ga drže brez povoda zaprtega v najbolj zoperni vseh nemških ječ.

Najstrašnejše stvari pa se dogajajo na berlinskem policijskem predsedstvu, kamor vodijo aretiranee in jih trajo k "zaslišavanju". Tu je poročevalec sam prebil eno noč, in sicer v celici z 62 drugimi političnimi jetniki. Kar je tudi videl, dosega po strahotnosti vse, kar si svet pripoveduje o delovanju boljševiške čeke.

Te ljudi, večinoma delavce in židovske pasante, je režimska čeka s tepenjem na pol ubila. Videl je ljudi, ki so jim bili — iztaknili oči! Vsi, brez izjeme vsi, so bili spačeni in skaženi od palic in mučenja. Večini med njimi so s kopiti puk izbili zobe. Mnogi so kazali na rokah sledove ugrizov, prti so jim bilti strti in pokvarjeni za vse življenje. Vse aretiranee so pregledovali, da-li so Židje. Žide so metali v celici na tla in člani napadalnih oddelkov so besneli s škornji po spodnjem delu telesa, dokler se niso žrtve onesvestile. Še ob času, ko se je poročevalcu posrečilo, da je pobegnil iz jetnišnice, so mnogi mučenci noreli od prestanih muk. Pretepi vandalstva, barbarstva, ki jim v civiliziranem svetu ne bi smelo biti primere, so dika današnjega nemškega policijskega režima.

Najbolj značilno pa je, da se more o takšne stvari dogajati v Nemčiji, med narodom, ki se je vedno ponašal s svojim kulturnim prvenstvom in ki je vedno zviška in zaničljivo gledal na barbarstvo in neciviliziranost ostalega sveta, zlasti slovanskega in "balkanskega". Bog ne daj, da bi istovetili ves nemški narod s tem, kar počenja ta čas v Nemčiji vladajoči sistem. Toda ta sistem se ponaša, da ima večino naroda za seboj, niti ne kakšne manjšine, kakor n. pr. ruski boljševizem.....

Smrt v potoku.

Nenadna in nesrečna smrt je zadela viničarja Jožefa Glodeža iz Crete. Padel je po nesreči preko strmine v globoko strugo potoka ter zadobil tako hude poškodbe, da jim je podlegel. Za pokojnikom žaluje žena in troje otrok.

ŽENSKA POLICIJA V PARIZU

V Parizu bodo v kratkem pripustili ženske v policijsko službo in so v to vsrho že pripravili poseben poletni in zimski kroj zanje, ki sicer ne bo prava uniforma, a bo že na prvi pogled kazala poklic nositeljice.

Opremljene bodo te ženske policistke s samokresom in s piščalko. Ker vlada brezposelnost tudi na Francoskem, je umljivo, da se je prijavilo na tisoče kandidatk za to službo. Med njimi bodo izbrali takšne, ki so absolutno zdrave in v zadostni starosti, ki jamči za to, da so vzvišene nad koketerijo, lahkomiselnostjo ali celo veseljem do pustolovščin. Kakor znano, imajo v Londonu že dalj časa ženske policiste in so se obnesle zelo dobro. Zlasti za kontrolo nad mladimi grešniki in za varstvo javne morale so baje bolj usposobljene nego moški stražniki.

VSAKO LETO SE DA KRONATI

V Ugandi, ki ji pripada tudi slovito Lunino pogorje, imajo kralja, ki se da vsako leto kronati, ker zahtevajo tako običaji te dežele. Nedavno se je dal ugandski kralj zopet kronati in obredom so prisostvovali tudi vsi v deželi bivajoči tujci. Svečanosti kronanja so se pričele s službo božjo na prostem, ki jo je daroval angliikanski škof in sicer v jeziku lunjoro. Potem je pa prišel kralj v svečanem oblačilu, imel je svečan nagovor na zbrane dostojanstvenike in goste v obredni koči, potem je pa odšel v svojo "palačo", obstoječo iz večih s travo kritih koč, kjer mu je prvi minister posadil na glavo krono in ogrnil nalašč za to svečanost izdelan plašč.

S tem je bil obred kronanja končan. V svečanem sprevodu je šekralj potem okrog svoje "palače", najožji kraljevi svetovalci so pa držali nad njegovo glavo velik dežnik, znak kraljevega dostojanstva. Do tu je šlo vse po starih običajih in tradicijah, konec svečanosti je bil pa moderen. Priredili so namreč nogometno tekmo med domačimi moštvi za kraljevo nagrado. Ali je dobilo zmagovito moštvo pokal ali pečenega bivola, o tem poročilo molči.

... SKUPNA ...
POTOVANJA
pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS S SLEDEČIMI PARNIKI:

AQUITANIA preko Cherbourga, 6. APRILA — Velikonočni Izlet
Potem še dva izleta — 10. maja in 5. julija
Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane .....$ 102.34
za tja in nazaj pa samo .....$ 182.00

CHAMPLAIN preko Havre — — 1. APRILA — Velikonočni Izlet
Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane .....$ 91.73
za tja in nazaj pa samo .....$ 171.50

Potem pa dva izleta s parnikom "Ile de France" 18. apr. in 27. maja
Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane .....$ 101.23
za tja in nazaj pa samo .....$ 182.00

SATURNIA preko Trsta — — — — — — — — — — 31. MARCA
Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane .....$ 97.50
za tja in nazaj pa samo .....$ 171.50

BREMEN preko Cherbourga — — — — — — 30. MARCA
Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane .....$ 104.84
za tja in nazaj pa samo .....$ 185.50

S parnikom COLUMBUS — — — — — — — — 22. APRILA
Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane .....$ 100.34
za tja in nazaj pa samo .....$ 178.50

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Metropolitan Travel Bureau
(Frank Sakser)
216 West 18th Street New York, N. Y.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

31. marca:
Olympic v Cherbourg

1. aprila:
Rex v Genoa
Champlain v Havre
Volendam v Boulogne

3. aprila:
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Hamburg

7. aprila:
Europa v Bremen

8. aprila:
Conte di Savoia v Genoa

12. aprila:
Deutschland v Hamburg

14. aprila:
Statendam v Boulogne
Saturnia v Trst

15. aprila:
Bremen v Bremen

18. aprila:
Majestic v Cherbourg
Paris v Havre

19. aprila:
Manhattan v Havre
New York v Hamburg

21. aprila:
Olympic v Cherbourg
Mauretania v Cherbourg

22. aprila:
Champlain v Havre
Roma v Genoa

25. aprila:
Leviathan v Cherbourg
Europa v Bremen

28. aprila:
Berengaria v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg
Veendam v Boulogne

29. aprila:
Ile de France v Havre
Augustus v Genoa

2. maja:
Bremen v Bremen

3. maja:
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg

4. maja:
Conte di Savoia v Genoa

5. maja:
Majestic v Cherbourg
Westerland v Havre
Volendam v Boulogne

6. maja:
Lafayette v Havre
Vulcania v Trst

10. maja:
Mauretania v Cherbourg
Deutschland v Cherbourg

12. maja:
Olympic v Havre
Minnewaska v Havre
Rotterdam v Boulogne

13. maja:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Europa v Bremen

16. maja:
Leviathan v Cherbourg

17. maja:
Berengaria v Cherbourg
New York v Cherbourg

19. maja:
Statendam v Boulogne
Paris v Havre

20. maja:
Conte Grande v Genoa
Bremen v Bremen
Georgic v Cobh

24. maja:
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg

25. maja:
Conte di Savoia v Genoa

26. maja:
Majestic v Cherbourg
Minnetonka v Havre
Veendam v Boulogne

27. maja:
Ile de France v Havre
Saturnia v Trst

30 maja:
Europa v Bremen

31. maja:
Mauretania v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre
Roma v Genoa

2. junija:
Olympic v Cherbourg
Westerland v Havre
Volendam v Boulogne

3. junija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Britannic v Cobh

6. junija:
Leviathan v Cherbourg

7. junija:
Deutschland v Cherbourg
Berengaria v Cherbourg

8. junija:
Lafayette v Havre
Augustus v Genoa
Bremen v Bremen

9. junija:
Statendam v Boulogne
Minnewaska v Cherbourg

10. junija:
Paris v Havre

14. junija:
Pres. Harding v Havre
Majestic v Cherbourg
New York v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg

15. junija:
Conte di Savoia v Genoa

16. junija:
Europa v Bremen
Pennland v Havre
Rotterdam v Boulogne

17. junija:
Britanic v Cobh
Ile de France v Havre

20. junija:
De Grasse v Havre

21. junija:
Vulcania v Trst
Mauretania v Cherbourg
Albert Ballin v Cherbourg
Manhattan v Havre

23. junija:
Olympic v Cherbourg
Minetonka v Havre
Veendam v Boulogne

24. junija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Bremen v Bremen

27. junija:
Leviathan v Cherbourg

28. junija:
Berengaria v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg

29. junija:
Conte Grande v Genoa

30. junija:
Majestic v Cherbourg
Statendam v Boulogne

1. julija:
Paris v Havre
Lafayette v Havre

3. julija:
Europa v Bremen

5. julija:
Saturnia v Trst
Aquitana v Cherbourg
Deutschland v Cherbourg

7. julija:
Ile de France v Havre
Volendam v Boulogne

8. julija:
Conte di Savoia v Genoa

11. julija:
Bremen v Bremen

12. julija:
Mauretania v Cherbourg
New York v Cherbourg
Olympic v Cherbourg

15. julija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa

18. julija:
Leviathan v Cherbourg

19. julija:
Berengaria v Cherbourg
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg

20. julija:
Majestic v Cherbourg

21. julija:
Paris v Havre
Europa v Bremen
Statendam v Boulogne

26. julija:
Lafayette v Havre
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre

27. julija:
Bremen v Bremen

28. julija:
Veendam v Boulogne
Ile de France v Havre

29. julija:
Vulcania v Trst

MAJSKI IZLET
v staro domovino
na slavnem Cunardovem ekspresnem parniku
AQUITANIA
10. MAJA
Naši udeleženci tega izleta bodo imeli izbrane kabine z moderno opremo, hrano po njihovem okusu in razne druge posebne prednosti.
ZMERNE CENE
Prihodnji izlet z
AQUITANIO BO 5. JULIJA
POD OSEBNIM SPREMSTVOM
Pišite po ilustrirano knjižico z vsemi drugimi pojasnili.

LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service
1359 Second Ave.
New York, N. Y.
CUNARD LINE

Italian Line
ITALIA—COSULICH
V SLOVENIJO
PO SOLNČNI JUŽNI PROGI
V GENOVO ALI TRST
VELIKE RAZKOŠNE LADJE
Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju.
REX ..... 1. aprila
Conte di SAVOIA .. 8. aprila
Direktne železniške zveze iz Genove. Potnike bo sprejel zastopnik družbe ter jih bo pravočasno spremil na hitre brzovlake, vozeče v Slovenijo
Direktna služba do TRSTA
SATURNIA .... 14. apr.
VULCANIA .... 6. maja
Druga odplutja
ROMA ..... 22. aprila
AUGUSTUS .... 29. aprila
Krasni prostori — Izvrstna kuhinja. Vprašaj kateregakoli agenta ali pa v uradu
ITALIAN LINE
2 State St., N.Y.C.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street,
New York, City